Povești nemuritoare

EDITURA ION CREANGĂ

Coperta de
CRINA IONESCU

ISBN 973-25-0495-1

EDITURA ION CREANGĂ S.A.
Piaţa Presei Libere, nr. 1
Sector 1, Bucureşti
Tel.: 222 32 54
Fax: 223 11 12
ROMÂNIA

tYGRI book

Povești nemuritoare

EDITURA ION CREANGĂ, BUCUREȘTI, 1996

Piatra Lunii

Pe vârful Zeiţa de Jad sunt sute de temple.
De la poalele Pietrei Lunii izvorăşte Râul Raţelor.

ACESTE CUVINTE ZUGRĂVESC una din cele mai minunate privelişti de pe muntele Ţin. Povestea spune că vârful Zeiţa de Jad, care s-ar afla pe muntele Ţin, este neasemuit de înalt şi pe el sunt o mulţime de temple. Nu departe de acest munte se află un râuleţ, cu apa limpede ca cristalul. E Râul Raţelor, care izvorăşte de la poalele Pietrei Lunii. Se zice că Piatra Lunii străluceşte şi ziua, dar mai ales noaptea e neîntrecută. În fiecare seară, din ea iese o lună mai rotundă şi mai strălucitoare decât luna de pe cer. Cel mai puternic luceşte Piatra Lunii în zilele de 1 şi 15 ale fiecărei luni şi razele ei căzând asupra Râului Raţelor, acesta pare de cristal. Atunci, în mijlocul lunii se vede umbra unei

fecioare, iar pe apele cristaline ale râului înoată o pereche de raţe de aur. Dar nimeni nu a văzut limpede cum arată fecioara şi raţele de aur.

Povestea spune că demult, demult, într-unul din templele de pe munte trăia un călugăr care zi şi noapte nu avea altă treabă decât să petreacă. La bătrâneţe, călugărul s-a gândit să-şi caute un urmaş care să-i îngrijească de casă şi să-i facă mâncare. Într-o zi, trecând prin satul de la poalele muntelui, a văzut un copil de vreo zece ani care, în ciuda hainelor zdrenţuite, era tare arătos. Făcându-şi planul, călugărul s-a dus la părinţii copilului şi le-a spus:

— Voi sunteţi săraci şi e păcat de copilul ăsta aşa frumos şi deştept. Dacă vreţi să trăiască ani mulţi, fericiţi, trimiteţi-l la templu.

Părinţii au plâns ce au plâns, dar până la urmă şi-au trimis copilul la templu.

La templu, copilul a fost ras în cap şi i s-a dat o haină preoţească, încât arăta ca un călugăraş în toată regula. Deşi niciodată nu avea voie să intre în biblioteca templului, micul călugăraş învăţase o mulţime de lucruri. Ştiind că are pe cineva acasă, călugărul pleca şi mai des la petreceri.

Micul călugăraş şi-a petrecut în templu câţiva

ani. De câte ori mergea la pârâul din pădure să aducă apă, florile parcă se înviorau, iarba de pe malul râului parcă se făcea şi mai fragedă; iar apa cristalină a râului oglindea frumuseţea băiatului. Atunci, nu se ştie din ce motive, băiatul ofta. Într-o zi, după ce şi-a umplut găleţile cu apă şi tocmai voia să plece, a simţit aşa, ca şi când cineva l-ar trage de la spate şi n-a mai putut să înainteze. A privit în jur, dar n-a văzut nimic. A pornit din nou, iar după doi paşi s-a oprit. Nici de data aceasta nu a văzut nimic. Se înfuriase, când, a auzit un râset şi din spatele unui brad a ieşit o fecioară de vreo şaisprezece ani. Avea părul negru în care erau împletite flori de munte, iar pe faţa-i rotundă străluceau doi ochi de o bunătate nespusă.

Până să spună băiatul un cuvânt, fata a şi ridicat una din găleţi, zicând:

— Tu eşti singur, iar eu mor de plictiseală. Hai să ne distrăm puţin.

De mult nu mai schimbase băiatul nici o vorbă cu nimeni în singurătatea muntelui şi, deşi se temea puţin, a căzut bucuros la învoială.

Fata era pricepută la vorbă şi la glumă. Cunoştea numele tuturor ierburilor de leac şi tuturor florilor de pe munte. Cu puteri nebănuite a

rostogolit o stâncă uriaşă care, prăvălindu-se în prăpastie, a bubuit ca un tunet. A apucat o creangă plină de flori şi florile s-au scuturat ca o ploaie de nea peste ei. Şi ei râdeau, întruna. Niciodată nu fusese băiatul aşa de vesel de când venise pe munte. După ce s-au despărţit şi călugăraşul s-a înapoiat la templu, s-a simţit, aşa, deodată, nespus de fericit.

A doua zi, cum a plecat de acasă călugărul cel bătrân, băiatul şi-a luat găleţile şi s-a grăbit spre râu. Fata îl aştepta de mult pe malul apei. Şi au început din nou să zburde. Ajungând într-o poieniţă fata a spus:

— Vreau să te învăţ să cânţi.

Şi a început să cânte îmbiindu-l şi pe băiat. Fata cânta un vierş, băiatul cânta după ea şi au cântat aşa până ce băiatul a învăţat să cânte. Acum alergau împreună prin poieniţă cântând. Aşa a mai trecut o zi plină de veselie. De atunci, cum pleca de la templu călugărul, băiatul apuca găleţile şi o zbughea în pădure, unde se întâlnea cu fata şi se zbenguiau ziua întreagă.

Într-o zi, ca de obicei, călugărul a plecat la treburile lui. Pe drum şi-a amintit că-şi uitase pocalul de vin şi s-a întors. Ajungând pe creasta unui munte învecinat, a auzit două voci cântând de

te fermecau. Călugărul s-a întrebat mirat cine poate să cânte atât de frumos în munţii aceia sălbatici. Cu cât se apropia de casă, cu atât cântul răsuna mai clar, până ce şi-a dat seama că viersul vine din împrejurimile templului. A grăbit pasul şi, ajungând în poieniţă, i-a văzut pe cei doi care cântau şi se veseleau. Atunci s-a furişat în pădure şi, apropiindu-se tiptil de tineri, le-a ieşit deodată în faţă strigând:

— Nu vă mişcaţi! Cum de îndrăzneşti tu, fată, să-mi ispiteşti discipolul?

Călugăraşul a încremenit, iar fata a zbughit-o în pădure. Călugărul s-a repezit pe urmele ei. Undeva în adâncimea pădurii i s-a părut că vede fusta roşie a fetei; apropiindu-se însă, a văzut că era un bujor sălbatic, iar de fată — nici urmă.

Întorcându-se la templu, a început să-l bată şi să-l blesteme pe călugăraş, iscodindu-l ce-i cu fata. Băiatul s-a rugat să-l ierte, jurându-se că nu ştie nici de unde venise, nici cum o cheamă. Atunci călugărul a promis că-l iartă cu o condiţie: ca a doua zi să înfigă un ac, în care era vârât capătul unui franj, în fusta fetei.

Călugăraşul a luat franjul şi acul, dar în sinea lui îşi făcuse planul să-l păcălească pe călugăr care,

după cum se vedea treaba, nu avea gânduri bune cu fata.

A doua zi, nu plecase bine călugărul, că fata a venit şi a spus veselă:

— Hai să zburdăm! Ce faci în casă când afară e primăvară şi au înflorit toate florile?!

Înfricoşat, băiatul i-a spus:

— Surioară, să nu mai vii aici! Călugărul mi-a dat un ac şi un franj, vrea să te găsească şi să-ţi facă rău.

Zicând acestea, vocea-i tremura, gândindu-se cât de tristă va fi viaţa lui dacă ea nu va mai veni.

Fata i-a smuls franjul şi acul din mână şi, apucând capătul franjului, i-a spus băiatului:

— Nu mai fi trist, vino cu mine!

Au ieşit amândoi pe poartă şi fata ţinea cu o mână de capătul franjului. Speriat, băiatul i-a spus tremurând:

— Aruncă firul, altfel călugărul va fi pe urmele noastre!

Izbucnind în râs, fata i-a răspuns:

— Nu te teme, vino cu mine!

Au străbătut aşa pădurea, au trecut peste câţiva munţi şi au ajuns la Râul Raţelor cu apa cristalină, unde ea a aruncat franjul. Apoi a bătut din palme şi

din apa râului a ieşit o pereche de raţe de aur. Una din ele ţinea în cioc o rămurică verde, de care atârna un fruct roşu. Călugăraşul a simţit un miros puternic de mere, de parcă se afla într-o livadă. Raţa s-a apropiat de mal şi a lăsat crenguţa cu măr cu tot şi apoi a coborât în fundul râului.

Fata a luat crenguţa şi rupând fructul l-a îmbiat pe băiat:

— Mănâncă-l tot!

Ascultând de vorbele fetei, băiatul a mâncat fructul şi s-a minunat de dulceaţa şi parfumul lui. Tot corpul şi l-a simţit mai uşor şi toată supărarea şi tristeţea au dispărut ca prin farmec.

În timpul ăsta, bătrânul se odihnea pe o piatră de la marginea drumului. S-a ridicat şi a plecat spre casă gândindu-se:

— De data asta prind fata în mod sigur. Poate că e chiar o zână? Dac-o prind, o să mă îmbogăţesc.

N-a mai mers pe potecuţă şi a tăiat-o direct printre stânci şi prin pădure. Ajungând acasă nu l-a găsit pe băiat şi s-a făcut foc gândindu-se că acesta l-a păcălit plecând cu fata. Uitându-se în jos, a văzut capătul franjului şi s-a înveselit pe loc. A plecat pe urma firului ce se deşirase din franj şi a străbătut astfel pădurea, a trecut peste munţi şi

deoadată a auzit răsunând de undeva râsete.

Înainte de a-l vedea, fata ştia că bătrânul e pe urmele lor şi se apropie. Atunci l-a apucat de mână pe băiat şi amândoi s-au ascuns în spatele unei stânci. Călugărul a mers după fir până la Râul Raţelor. Dar aici nici urmă de tineri. Obosit şi furios, călugărul tocmai se pregătea să-i caute prin împrejurimi, când fata a bătut din palme şi din undele lacului au apărut cele două raţe de aur. Cea de-a doua raţă ţinea în cioc o crenguţă verde de care atârna un fruct verde. Văzând călugărul raţa de aur, nu l-a mai interesat nimic. Raţa înota pe lângă mal în apropierea călugărului. Acesta s-a repezit s-o prindă, dar raţa s-a făcut nevăzută, iar pe mal a rămas crenguţa cu fructul verde. Călugărul a simţit un miros aromat de fructe. Gândindu-se că acesta e un fruct vrăjit, l-a mâncat. După câţiva paşi şi-a simţit trupul mai uşor. În spatele stâncii, fata i-a şoptit băiatului:

— Ieşi şi ia-o la fugă! Călugărul te va urmări, dar să nu te temi. Să fugi mereu spre apus, până vei da cu ochii de mine.

Şi s-a făcut nevăzută.

Cum a ieşit de după stâncă băiatul, călugărul a luat-o la goană după el strigând mânios:

— Nemernicule, te ajung eu, dacă nu ţi-oi rupe picioarele!

Şi aşa a fugit călugărul după băiat, munte după munte. Băiatul se căţăra pe creste de parcă ar fi avut aripi. Călugărul, care-şi simţea trupul uşor, era mereu în urma lui, gata să-l ajungă. Şi aşa au ajuns ei la o punte foarte îngustă. Speriat, băiatul s-a oprit, dar de partea cealaltă îi făcea semne fata. Atunci, băiatul s-a gândit:

— Mai bine să alunec şi să mor decât să cad viu în mâinile călugărului.

Şi când a vrut să sară pe punte, a simţit că zboară pe deasupra ei, întocmai ca o rândunică. Văzând călugărul că urmaşul lui sare peste punte, a sărit şi el. Dar la jumătate, puntea s-a rupt cu el, deoarece mâncase fructul vrăjit necopt. A căzut în prăpastie şi a murit.

În aceeaşi zi, cei doi tineri, jumătate mergând, jumătate zburând au părăsit muntele Ţin. În seara aceea Piatra Lunii n-a mai strălucit şi din ea n-a mai ieşit luna. Fata cu care se împrietenise călugăraşul era zâna din Piatra Lunii. Şi de atunci nu s-au mai văzut nici raţele de aur.

PE MUNTELE ŢIN erau o mulţime de stânci pe care nu se găsea nici o fărâmă de pământ şi nu creştea nici un fir de iarbă, încât din depărtare străluceau de-ţi luau ochii. Dar să nu credeţi că acestea erau pietre sterpe. În ele se aflau nenumărate comori. Dacă nu mă credeţi, ascultaţi povestea „Omului de Piatră".

Cu mulţi ani înainte, de prin părţile de miazăzi a venit aci un bătrân cam de vreo şaizeci de ani. Unii au văzut cum acesta, cu târnăcopul în spinare, s-a căţărat pe stânci, a dat ocol muntelui Ţin câteva zile, apoi şi-a luat târnăcopul şi a plecat. El n-a rămas să locuiască în satul de lângă muntele Ţin şi a trecut mai departe către un cătun la vreo optzeci de li depărtare. La marginea acestui cătun se afla o căsuţă neîmprejmuită cu zid. Prin fereastră se vedea lumina aprinsă. Bătrânul a bătut la uşă şi a intrat. În casă trăia un flăcău de vreo optsprezece ani, pe nume Li Peng, care-i spuse bătrânului că-i singur pe lume, având doar un prieten, pe Pao Iou, care locuieşte în partea de răsărit a râului.

Bucuros că şi-a găsit cu cine să stea, l-a poftit

pe bătrân să rămână în casa lui. Şi se purta cu el ca şi când i-ar fi fost părinte, iar bătrânul nu-l socotea mai prejos decât pe fiul lui. Li Peng o ducea destul de greu, aşa că bătrânul a scos banii din chimir şi i-a dat băiatului, să cumpere orez şi carne. Azi aşa, mâine aşa, până ce bătrânul şi-a cheltuit toţi banii. Într-o bună zi, i-a spus lui Li Peng:

— Băiete, azi e vreme frumoasă şi aş vrea să mă plimb puţin. Tu rămâi acasă şi fii cu ochii în patru.

Bătrânul şi-a luat târnăcopul şi a plecat, întorcându-se abia a doua zi seara, cu chimirul plin de bani. Zâmbind, i-a spus flăcăului:

— Băiete, avem din nou din ce trăi.

După puţin timp, bătrânul s-a îmbolnăvit. Simţind că i se apropie sfârşitul, l-a chemat pe Li Peng şi i-a spus:

— Copile, mă doare capul de-mi plesneşte şi văd negru înaintea ochilor. Simt că mi se apropie sfârşitul. Să ştii că nu am pe nimeni pe lume, aşa că după ce voi muri să mă îngropi aici. Şi să mai ştii că pe muntele Ţin, în stâncile strălucitoare, se găseşte...

Zicând acestea, bătrânul a simţit că i se strânge gâtul şi nu a mai putut continua. A mai arătat numai

cu degetul spre chimir, s-a uitat afară şi a murit.

Îndurerat, Li Peng l-a îngropat pe bătrân. Apoi, gândindu-se la spusele acestuia înainte de moarte, şi-a căutat prietenul şi i-a povestit tot. Auzind despre ce e vorba, Pao Iou a sărit în sus de bucurie, zicându-i lui Li Peng:

— Înseamnă că bătrânul a vrut să-ţi spună că în stâncile luminoase se află bani mulţi. Să mergem degrabă să-i căutăm!

Li Peng de asemenea se gândea: „Nu ştiu ce se ascunde în aceste stânci, dar se pare că bătrânul a vrut să mă duc până acolo".

A doua zi, dis-de-dimineaţă, amândoi prietenii au plecat pe muntele Ţin. Drumul era foarte anevoios, aşa că de-abia pe seară au ajuns la locul cu pricina. La lumina lunii, ei au privit cu atenţie, dar li s-a părut că toate stâncile sclipeau la fel. Atunci unde să caute mai întâi? În care stâncă să fie ascuns argintul? Şi-au adunat puterile şi s-au căţărat pe prima stâncă. Dar aceasta era o stâncă la fel ca toate stâncile. Amândurora le-a scăpat un oftat. S-au urcat, apoi, cu mare greutate, şi pe stânca următoare, dar tot n-au găsit nimic. Atunci s-au apucat să le cerceteze pe toate la rând. Noaptea, cântecul cucuvaei şi urletul lupului făceau munţii şi

mai fioroşi. Cei doi au căutat până s-a luminat, dar n-au găsit nimic.

La lumina zilei, s-au mai cățărat pe câteva stânci, dar tot n-au găsit nimic. A căzut iarăşi noaptea. Norii au acoperit faţa lunii şi s-a stârnit un vânt de credeai că răstoarnă muntele. Brazii fremătau şi foşnetul lor răsuna în văi. Înfuriat, Pao Iou bodogănea mereu:

— Cine ştie ce mincinos o fi fost boşorogul ăla mort. Ne-a trimis aici cu minciunile lui.

Li Peng a încercat să-l liniştească:

— Bătrânul nu avea de ce să mă păcălească. Înseamnă că nu ştim noi să căutăm.

Îmbufnat, Pao Iou i-a răspuns:

— Dacă nu te-ai săturat, rămâi aici şi caută mai departe. Eu, unul, mă lipsesc şi plec.

Şi s-a dus.

Văzând că Pao Iou pleacă cu adevărat, Li Peng s-a simţit tare mâhnit. Se tot mira de ce, pentru o vorbă, acesta s-a supărat şi a plecat. Li Peng a rămas peste noapte pe munte, iar a doua zi, la lumina zilei, s-a cățărat pe o stâncă din dreapta lui. Stând el aşa, a simţit că pietrele de la picioare se mişcă şi în stâncă a apărut o crăpătură. Uitându-se cu băgare de seamă, a văzut că stă pe capacul unei

fântâni şi s-a mirat cum de se poate găsi o fântână în creierul muntelui. A dat încet la o parte capacul şi, uitându-se în jos, a văzut înăuntru o lumină. A coborât în fântână, unde a găsit un omuleţ de piatră, de vreo 2 ci[1] înălţime. L-a privit cu atenţie şi a văzut că avea gură, nas, ochi, mâini şi picioare ca orice om. Tot întorcându-l pe o parte şi pe alta, şi tot uitându-se la el, l-a îndrăgit nespus. A scos Omul de Piatră din fântână, şi a început din nou să caute comoara. Dar n-a găsit nici măcar urmă de argint.

Văzând aşa, a luat Omul de Piatră în spate şi a coborât de pe munte. Omuleţul era tare greu de cărat şi după o bucată de drum l-a lăsat jos, să se odihnească. Cu aşa greutate în spate mergea destul de încet şi mereu trebuia să se oprească spre a se odihni. A mers aşa toată ziua până s-a înnoptat, când, tocmai bine, a ajuns într-un sat. În faţa unei case stătea un bătrân. Li Peng l-a întrebat:

— Tăicuţule, sunt un trecător. Ai putea să-mi dai găzduire în noaptea asta?

La care bătrânul a răspuns:

— Eu chiar că am o cameră liberă, însă cum se

[1] Ci — unitate de măsură egală cu 33 cm.

întunecă se umple de zgomote, încât nimeni nu poate să stea în ea. Mai bine caută în altă parte.

Li Peng nu fusese niciodată fricos, aşa că a spus:

— Tăicuţă, pentru un trecător, un colţ de casă, oricum ar fi ea, care să-l apere de vânt, e de ajuns. Unde să mai caut altă casă liniştită? Nu mi-e frică. Du-mă acolo!

Bătrânul l-a trecut printr-o curte, unde crescuse iarbă până la brâu şi a intrat într-o casă cu trei încăperi. Într-una din ele se aflau o băncuţă şi un pat de lac negru pe care era întinsă o rogojină. Totul era acoperit cu praf, aşa că se cunoştea că nu mai fusese locuită de mult. După ce i-a mai spus câteva cuvinte, bătrânul a plecat.

Rămânând singur, Li Peng a ridicat rogojina s-o scuture şi din ea a ieşit atâta praf că a întunecat toată încăperea. Peste tot era linişte şi se auzea foarte desluşit foşnetul ierbii din curte. Li Peng a simţit că inima îi bate mai repede. A închis uşa, a tras zăvorul şi a proptit Omul de Piatră în ea. Apoi, liniştit, s-a culcat.

La miezul nopţii, l-a trezut o rafală de vânt. A deschis ochii şi a văzut că vântul stinsese lampa de pe masă. Apoi, vântul s-a înteţit şi uşa a început să

se zgâlţâie. Li Peng se bucura că i-a dat prin gând să înţepenească uşa cu Omul de Piatră, altfel, ar fi deschis-o vântul. N-a apucat să se ridice din pat, că a auzit cum Omul de Piatră spunea:

— Ei, tu spirit al peştelui, nu mai împinge degeaba! Înăuntru sunt eu, Omul de Piatră, care-o propteşte!

Apoi s-a auzit vocea peştelui de afară:

— Omule de Piatră, lasă-mă să intru!

La care Omul de Piatră a răspuns:

— Doar n-o să te las să intri să faci iarăşi o faptă rea.

Atunci, spiritul peştelui, supărat, a început să strige:

— Crezi că eu nu ştiu ce putere ai? E destul să te lovească cineva peste burtă şi începi să scuipi arginţi, ori să te atingă peste umăr că tu începi să-ţi mişti mâinile şi unde ţi se arată să loveşti acolo loveşti. Cu atâta te lauzi şi tu.

Înfuriat, Omul de Piatră a spus:

— Şi eu ştiu în ce stă puterea ta. Nu eşti în stare decât să scuipi apă şi să stârneşti vântul, cum se întunecă, şi cu asta vrei să mă sperii?

N-a apucat să spună totul, că peştele ţipând şi mai tare l-a întrerupt:

— Prăpăditule, ce te amesteci unde nu trebuie?

Omul de Piatră a adăugat:

— Ştiu că n-ai vrea să spun, dar tot am să spun. Tu trăieşti în iazul din spatele casei fecioarei Uang Ciun Ţie din satul Uang Ţia. Boala de care suferă acesta poate fi vindecată numai cu ficatul tău.

Ascultând spusele Omului de Piatră, spiritul peştelui a început să-l ocărască şi mai tare, iar Omul de Piatră să ţipe şi mai tare.

Li Peng a ţinut bine minte şi ce-a spus unul şi ce-a spus celălalt. Deodată s-a auzit cântecul cocoşului şi Omul de Piatră a amuţit. Iarba din curte a foşnit din nou şi iarăşi s-a stârnit vântul. După ce a trecut vântul, afară nu s-a mai auzit nici un zgomot.

Se revărsau zorile. În cameră s-a făcut lumină şi Li Peng a văzut cum Omul de Piatră stătea proptit în uşă aşa cum îl pusese el de cu seară. Era mirat cum de în timpul nopţii Omul de Piatră putuse să vorbească. A coborât din pat şi apropiindu-se de el l-a lovit încet peste burtă. Omul de Piatră a deschis gura şi a lepădat un argint alb ca marmura; l-a mai lovit încă o dată şi a mai lepădat unul. Acum a înţeles Li Peng că ceea ce a vrut să spună bătrânul înainte de moarte s-a împlinit.

Afară se făcuse ziuă. Stăpânul casei împreună cu câţiva vecini au venit înfricoşaţi să vadă dacă băiatul mai trăieşte. Auzind zgomot de uşă, Li Peng a dat la o parte Omul de Piatră şi le-a deschis. Atunci, toţi au rămas cu ochii holbaţi de mirare. Cei dinaintea lui, care rămăseseră peste noapte în casa aceea, nu mai fuseseră găsiţi vii. Cum de acesta trăieşte? Ştiind că ei nu au auzit discuţia din noaptea trecută, i-a întrebat:

— Aveţi în apropiere un sat Uang Ţia?

Iar aceştia au răspuns:

— Avem, se află la vreo douăzeci li depărtare.

Li Peng a întrebat cum se poate ajunge acolo şi cu gândul că trebuie s-o vindece pe acea fecioară bolnavă şi-a luat Omul de Piatră în spate şi a plecat chiar în aceeaşi zi.

A ajuns în satul Uang Ţia şi întrebând pe unul şi pe altul a dat de casa lui Uang Ciun Ţie. A strigat de afară, dar neprimind nici un răspuns, a deschis uşa şi a intrat. Tatăl fetei i-a ieşit în întâmpinare şi cu răsuflarea tăiată l-a sfătuit:

— Călătorule, dacă vrei apă, caută în altă parte, dacă vrei hrană, fă la fel. În casa noastră cineva stă să moară şi nu avem inima să tratăm musafiri.

Li Peng i-a răspuns:

— Tăicuță, nu am venit nici să beau, nici să mănânc, ci să vindec bolnava din casa voastră.

Bătrânul l-a iscodit pe Li Peng, apoi a spus:

— Proverbul spune că bolnavul trebuie să se caute. Și deși vedea că acesta nu este nici doctor, nici vraci, l-a îndemnat: Dacă zici că poți s-o vindeci, intră degrabă s-o vezi. Dar să știi că au trecut pe aici mulți doctori și a luat nu știu câte leacuri, dar boala n-a lăsat-o.

Fără să intre la fată, Li Peng a iscodit:

— În spatele casei voastre se află cumva un iaz?

Bătrânul a răspuns:

— Se află!

În grabă, Li Peng a spus:

— În acest iaz se află un pește uriaș. Fata ta poate fi vindecată numai cu ficatul de la acest pește. Du-te și adună vreo douăzeci de flăcăi puternici.

Bătrânul a găsit flăcăii și împreună au mers la marginea iazului. Apa din iaz era neagră ca păcura.

— Apa din iazul acesta n-a fost secată de mulți ani! le spuse el.

Înarmați cu găleți, Li Peng și cei douăzeci de flăcăi au muncit toată dimineața să sece iazul. Către

prânz, nu mai rămăsese decât puţină apă, încât se vedea spinarea peştelui care avea mai bine de trei metri. Peştele a mişcat coada, a ridicat capul şi a scuipat o gură de apă şi iazul s-a umplut la loc. Flăcăii s-au apucat din nou de treabă şi până la apusul soarelui au golit iarăşi apa din iaz. Dar peştele a scuipat a doua oară şi iazul s-a umplut iarăşi de apă. Şi aşa au păţit de trei ori. A patra oară, apa n-a mai crescut; Li Peng a coborât în iaz să prindă peştele care a început să se roage:

— Li Peng, ai milă de mine şi salvează-mi viaţa şi-ţi făgăduiesc că de azi încolo n-am să mai fac nici un rău nimănui. Pe fată poţi s-o vindeci şi cu doi solzi de pe spinarea mea.

Lui Li Peng i s-a muiat inima şi a scos doi solzi de pe spinarea peştelui, lăsându-i viaţa. După puţin timp, apa din iaz a crescut la loc.

Ciun Ţie a mâncat cei doi solzi şi boala i-a pierit ca şi când i-ar fi luat-o cu mâna. Bucuroşi, părinţii au sfătuit-o pe fată:

— Du-te şi-i mulţumeşte acestui om care te-a vindecat!

Fata a ieşit din cameră mergând încet spre Li Peng, când, ridicând capul, i-a întâlnit privirea şi s-a înroşit toată. Apoi, şi-a plecat capul gândindu-se:

„Înainte, când părinţii mei îmi spuneau să cinstesc un musafir, îmi era aşa de neplăcut, iar acum, nu numai că nu mă simt stingherită, dar sunt chiar bucuroasă". Li Peng, la rândul lui, a rămas cu ochii pironiţi la ea, zicându-şi: „E mai frumoasă decât o zână". După ce au schimbat câteva cuvinte, părinţii i-au spus fetei să intre în casă.

Li Peng şi-a luat Omul de Piatră în spate şi s-a întors acasă. După câteva zile a venit şi Pao Iou încărcat cu băutură şi mâncare.

— Frate, de când nu te-am văzut mă apucase dorul de tine, a spus acesta intrând pe uşă.

Li Peng s-a bucurat şi nu i-a amintit nimic de întâmplarea de pe muntele Ţin, apoi i-a spus:

— De ce ai adus atâtea lucruri? Mai bine rămâi cu mine şi vei putea mânca tot ce vei dori şi te vei îmbrăca cum vei dori.

Şi vorbind aşa, au intrat în casă.

Pao Iou a rămas în casa lui Li Peng mai bine de două săptămâni şi în acest timp a văzut cum capătă acesta argintul de la Omul de Piatră. Au mai trecut câteva zile şi, într-o dimineaţă, Li Peng s-a trezit şi fără Pao Iou şi fără Omul de Piatră. El se purtase cum nu se poate mai bine cu Pao Iou şi acesta îl jefuise. Tocmai când era mai supărat a auzit nişte

paşi afară. Uitându-se, nu era altcineva decât tatăl fetei. I-a ieşit în întâmpinare, poftindu-l să şadă, întrebându-l dacă-i este sete şi dacă a mâncat. Dar bătrânului nu-i era gândul la mâncare şi băutură şi, oftând, a zis:

— Îţi sunt recunoscător că mi-ai vindecat fata, dar acum te rog să-mi făgăduieşti un lucru.

Văzând cât e de îngrijorat bătrânul, Li Peng a răspuns pe loc:

— Spune-mi ce doreşti şi, dacă-mi stă-n puteri, îţi voi îndeplini dorinţa.

Dacă a văzut că băiatul făgăduieşte, bătrânul a spus:

— N-am decât fata pe care o ştii şi aş face totul pentru ea. După ce te-a văzut pe tine, am primit peţitori de la răsărit şi de la apus, dar ea parcă n-ar vedea şi n-ar auzi. A întrebat-o maică-sa şi i-a spus că nu se mărită cu nimeni. Văd că şi tu eşti singur, aşa că poţi să te muţi la noi, să trăim împreună.

Cuvintele bătrânului l-au bucurat aşa de tare pe Li Peng, că nu mai voia nici chiar o sută de oameni de piatră. Încă de când o văzuse pe fată îşi pierduse liniştea şi se gândea mereu la ea.

Li Peng s-a mutat la Ciun Ţie acasă, au îndeplinit ritualul şi s-au căsătorit. Se iubeau nespus

şi viaţa lor era mai dulce decât mierea. O clipă n-ar fi stat despărţiţi şi din cauza asta Li Peng nici nu prea ieşea la câmp. Într-o zi, Ciun Ţie i-a spus:

— Mi-am brodat portretul, să-l porţi cu tine şi să nu-mi simţi lipsa.

Şi i-a dăruit portretul ei brodat cu mătase în cinci culori. Portretul semăna cu fata ca două picături de apă şi Li Peng l-a luat cu el şi a plecat la câmp. Când se odihnea, lua portretul şi se uita la el, aşa că nu se simţea deloc obosit ori singur. Dovlecii pe care-i semăna el creşteau mari de să-i tai cu fierăstrăul, ceaiul pe care-l planta el creştea cât un copac. Într-o zi, pe înserat, Li Peng terminase treaba şi se pregătea să plece acasă, când a luat portretul să se uite la el. Atunci, deodată, s-a stârnit un vânt care i-a smuls portretul din mână şi l-a ridicat în văzduh, ducându-l departe. Li Peng a fugit după el o bună bucată, dar, deodată, l-a pierdut din ochi. Se întunecase şi nu mai avea nici o nădejde să-l găsească, aşa că s-a întors acasă. N-avea inimă să mănânce şi i-a spus lui Ciun Ţie întâmplarea cu portretul. Aceasta nu s-a plâns de el, dar a spus:

— Mi-e teamă să nu iasă vreun bucluc din cauza acestui portret.

Vântul fusese stârnit de peştele cel mare care, deşi nu mai făcea nici un rău nimănui, era supărat foc pe Li Peng. Văzând portretul la Li Peng, a pus la cale un plan. A stârnit vântul care a luat portretul şi l-a dus în vârtej până la uşa noului dregător care era Pao Iou. Acesta, după ce furase Omul de Piatră, îl pusese să scuipe cât mai mulţi arginţi cu care cumpărase funcţia de mare dregător. Omul care găsise portretul l-a dăruit lui Pao Iou şi acesta, la lumina lămpii, a început să-l cerceteze zicându-şi: „Am tot ce-mi trebuie: bani de la Omul de Piatră, putere câtă vreau, numai un lucru îmi lipseşte. Dintre neveste, nici una nu e ca fata din portret. Aş fi cel mai fericit dacă aş găsi fata din portret şi m-aş însura cu ea".

A doua zi, a tocmit un ghicitor, care să-i caute fata. În ziua aceea, Li Peng şi bătrânul se duseseră la câmp şi acasă nu rămăsese decât Ciun Ţie şi mamă-sa.

Auzind bătăi în poartă, bătrâna i-a spus fetei:

— Ciun Ţie, a venit domnul ghicitor. Îl poftesc înăuntru să ghicească unde ţi-a dus vântul portretul.

Ciun Ţie era îngrijorată de pierderea portretului şi a căzut repede la învoială cu maică-sa. L-au poftit înăuntru şi acesta a întrebat-o pe Ciun Ţie ziua

naşterii precum şi ziua în care a brodat portretul şi, făcându-se că se gândeşte, după un timp a început să râdă şi a sărit în picioare:

— Am găsit! Duceţi-vă în grabă şi căutaţi pe malul râului Giuan. Dacă se întunecă, nu-l mai găsiţi.

Fata şi mama n-au mai aşteptat să se întoarcă bărbaţii de la câmp şi au plecat însoţite de ghicitor. Ele fugeau către râu şi ghicitorul pe urmele lor. Ajunseseră pe malul apei, când, ghicitorul a bătut din palme şi de pe pânza apei s-a desprins o barcă din care au sărit doi oameni care au împins-o pe Ciun Ţie în ea, apoi s-a urcat şi ghicitorul. Mama fetei a rămas pe malul apei plângând, până când barca nu s-a mai văzut.

Când a aflat Li Peng că Ciun Ţie a fost răpită, parcă i s-ar fi stârnit o furtună în cap şi inima i-ar fi luat foc. Şi într-o singură noapte a slăbit de nu-l mai recunoşteai, încât a doua zi văzându-l soacra şi socrul s-au speriat de moarte.

— Li Peng, ai slăbit de eşti de nerecunoscut! i-au spus ei.

Auzind aceasta, Li Peng s-a întristat şi mai mult. El se gândea: „Unde şi-o fi petrecut Ciun Ţie noaptea asta?“ N-a mai putut să stea şi a plecat s-o

caute încotro l-au dus dorul şi picioarele..

A plecat pe cursul apei şi, după ce a trecut un pod, a ajuns în oraşul unde Pao Iou era mare dregător. Zidurile cenuşii ale oraşului se ridicau în faţa ochilor lui. Li Peng îşi zicea: „Poate că dacă intru în oraş, aflu ceva de Ciun Ţie". Şi a intrat. A întrebat paznicii de la poarta oraşului, dar aceştia nu l-au băgat în seamă. I-a întrebat pe negustori, dar nici aceştia nu i-au răspuns. Atunci şi-a spus: „Nu aflu nimic dacă întreb aşa". S-a întors acasă şi a luat un dovleac mare de-l tăiai cu fierăstrăul şi a plecat la oraş. S-a prefăcut că e negustor şi a început să-şi strige marfa. Veneau să vadă aşa minunăţie tot felul de oameni, şi pe unde trecea, peste tot era înconjurat de lume care se îmbulzea şi făcea gălăgie. Ajungând la poarta dregătorului, oamenii de aci au rămas miraţi de mărimea dovleacului. Ciun Ţie, care era în curte, a auzit şi ea şi a ştiut că a venit Li Peng. Atunci, l-a chemat pe Pao Iou şi i-a spus:

— M-ai răpit, dar nu-mi poţi răpi inima.

S-o îmbuneze, Pao Iou a adus în faţa ei Omul de Piatră. Dar Ciun Ţie i-a spus:

— Cu argint ai putut să-ţi cumperi rangul, dar nu şi inima mea.

Auzind că afară cineva strigă dovleac de tăiat cu fierăstrăul, mai îmbunată, i-a spus lui Pao Iou:

— Vreau să mănânc o felie de dovleac. Cheamă-l pe negustor înăuntru, că vreau să aleg singură.

De când fusese adusă aici, nu mâncase nimic, aşa că, plin de bucurie, Pao Iou auzind că vrea să mănânce a crezut că s-a îmbunat şi a dat ordin să fie adus negustorul. Văzând cât a slăbit Li Peng, Ciun Ţie a început să lăcrimeze; Li Peng l-a recunoscut pe Pao Iou şi a văzut şi Omul de Piatră. Pao Iou nu şi-a mai recunoscut prietenul. Li Peng s-a apropiat de Omul de Piatră şi arătând spre Pao Iou i-a atins umărul, iar acesta a început să-l lovească pe Pao Iou şi l-a bătut până l-a omorât.

Li Peng a luat-o pe Ciun Ţie şi Omul de Piatră şi au plecat. Nimeni nu a avut curajul să-i urmărească, pentru că se temeau de Omul de Piatră. Unde-i arăta Li Peng, acolo lovea şi dobora totul, chiar şi zidurile. Au ieşit din oraş. Au trecut podul şi s-au întors acasă în linişte. În aceeaşi zi, au plecat să caute un loc unde să nu fie nici dregători, nici împăraţi.

CE FLOARE ÎNFLOREŞTE în luna februarie, când suflă vântul pe muntele Ţin? Bujorul de munte înfloreşte pe muntele Ţin, în luna februarie, în bătaia vântului.

Acestea sunt versuri cântate adesea de păstorii de pe muntele Ţin. Bujorul de munte are o poveste foarte veche. Demult, tare demult, la poalele muntelui Ţin se afla un sătuleţ în care trăiau trei copii. În luna februarie, când zăpada încă nu s-a topit pe munte, când vântul de miazănoapte mai suflă cu putere, iar iarba de-abia începe să încolţească, cei trei copii au urcat pe munte şi, căţărându-se de pe o creastă pe alta, au ajuns pe culmea cea mai înaltă, unde au întâlnit o fecioară frumoasă ca o zână. Fata era înconjurată de un cerc roşu strălucitor, aşa cum poartă zânele. Într-o mână ţinea un evantai din frunză de banan, iar în cealaltă o floare cu petale roşii ca focul.

Cei trei copii s-au bucurat când au văzut zâna şi cel mai mare a spus:

— Zână surioară, dă-mi mie floarea roşie şi o voi duce cumnatei mele, care-mi va face o pereche

de papuci trainici cum nu s-a mai văzut.

Cel de-al doilea copil a spus:

— Zână surioară, dă-mi mie floarea roşie şi o voi duce cumnatei mele, care-mi va face o pereche de papuci uşori ca fulgul.

Cel de-al treilea copil a spus:

— Zână surioară, dă-mi mie floarea roşie şi o voi duce cumnatei mele care-mi va face o pereche de papuci cu flori pe margine.

Zâna le-a răspuns pe îndelete tuturor:

— Care din voi îmi va povesti o întâmplare din care să se vadă cât de isteaţă este cumnata lui, acela va primi floarea.

Cel mai mare dintre copii s-a repezit:

— Cumnata mea e cea mai isteaţă. Dacă nu crezi, îţi voi povesti o întâmplare de-a ei.

La fel a spus şi cel de-al doilea şi cel de-al treilea copil.

Dacă vreţi să ştiţi care dintre cele trei cumnate trebuie să poarte floarea roşie, ascultaţi cu băgare de seamă întâmplările de mai jos.

A început băiatul cel mare:

— Într-o zi, fratele meu s-a dus pe munte să cosească iarbă şi a întâlnit doi învăţăcei, care

vorbeau şi gesticulau cu aprindere: unul era îmbrăcat cu o mantie de brocart verde, iar celălalt cu o mantie de brocart roşu. Fratele meu era curios să ştie ce discută ei aşa de înfierbântaţi. S-a oprit şi a auzit cum cel cu mantie verde zicea:

— Am acasă, frăţioare, bani să-i întorci cu lopata, şi orez de-mi putrezeşte în hambare. Cu toate astea sunt foc de supărat. Şi să vezi de ce: împărătesei i s-a urât să tot poarte haine de mătase şi i-a trecut prin gând să-şi facă o rochie din aripioare de muscă. Împăratul a dat ordin să i se aducă o asemenea rochie şi a căzut beleaua pe capul meu. Spune şi tu, ce să mă fac?

Cel cu mantia roşie i-a răspuns râzând:

— Asta e uşor pentru că totuşi muştele au aripioare. Ce să mă fac eu, că mi-a poruncit împăratul să-i fac o pufoaică vătuită cu cincizec de kilograme de puf de broască. Da' zi şi tu, are broasca puf? Am acasă lăzi cu aur şi argint, dar nu-mi sunt de nici un folos.

Frate-meu, auzind cum cei doi se întrec cu minciunile, a izbucnit în râs. Cei doi învăţăcei, auzindu-l, s-au supărat foc şi au început să-l înjure:

— Sărăntocule, nu meriţi să asculţi ce discutăm noi.

Dar nici frate-meu nu s-a lăsat mai prejos. Şi-a pus mâinile în şold şi a zis:

— Pe cine înjuraţi voi?

Cei doi învăţăcei au răspuns într-un glas:

— Pe tine, amărâtule de cosaş!

Frate-meu a izbucnit:

— Aşa, amărât cum mă credeţi, dar să ştiţi că am acasă o cămilă de aur pe care o hrănesc cu iarbă proaspătă.

Auzindu-l, cei doi învăţăcei s-au mirat şi au început să-l măgulească. Frate-meu s-a îmbunat de îndată şi a izbucnit în râs. Învăţăceii nu l-au lăsat până nu le-a făgăduit să-i ducă să le arate cămila de aur. Frate-meu n-a avut încotro, i-a luat cu el şi pe drum se tot gândea c-a scăpat nişte vorbe nesăbuite la supărare şi acuma ce se va face, că acasă nu avea nici un măgar. De unde să aibă el o cămilă de aur? Din fericire, la jumătatea drumului au întâlnit-o pe cumnată-mea care urca muntele după rădăcini de leac, şi aceasta, mirată, a întrebat:

— Unde duci oamenii aceştia?

Luând-o înaintea fratelui meu, învăţăceii au răspuns:

— Ne ducem la voi acasă să vedem cămila de aur!

Uitându-se la frate-meu, cumnată-mea a înţeles, apoi, râzând, a spus:

— Ce păcat, bunica lui tocmai a încălecat pe cămilă şi a plecat să facă o vizită în satul vecin.

Învăţăceii n-au mai zis nimic şi au plecat.

Zâna a ascultat până la sfârşit şi l-a lăudat:

— Într-adevăr, cumnată-ta e o femeie deşteaptă.

Dar n-a apucat să termine bine, că cel de-al doilea copil a început să povestească:

— Fratelui meu îi place foarte mult să planteze pomi şi aşa a sădit o adevărată livadă în faţa casei: cireşi, pruni, peri ce fac pere galbene ca aurul, meri, viţă de vie. În fiecare an, fructele leagă rod de se îndoaie crengile. Într-o zi, frate-meu a cules struguri şi s-a dus la târg să-i vândă. După ce i-a vândut, l-a întâlnit pe Uang Mincinosul, care i-a spus:

— Te prinzi cu mine?

— Ce punem la bătaie? a întrebat frate-meu.

Uang Mincinosul i-a răspuns:

— Tu, livada, iar eu, cele şaizeci de pogoane de pământ roditor. Dacă pierzi, îmi dai livada; dacă însă câştigi tu îţi dau pământul.

— Nu mă prind, a spus frate-meu.

Râzând, Uang Mincinosul l-a stârnit:

— Înseamnă că n-ai curaj.

Auzind, frate-meu s-a aprins:

— Mă prind numai în necazul tău. Pe ce ne prindem: pe putere sau pe iscusinţă?

— Nici pe putere, nici pe iscusinţă. Uite cum facem: eu am să spun o întâmplare şi, dacă te îndoieşti, ai pierdut. Şi tu la fel.

Frate-meu s-a gândit că n-o să se îndoiască de nimic din ce va spune Uang Mincinosul şi aşa s-a prins cu el.

Uang Mincinosul a început:

— Ieri seară a bătut vântul aşa de tare, că a mutat moara de piatră dintr-un capăt la celălalt al satului.

Văzând că frate-meu nu spune nimic, Uang Mincinosul a continuat să înşire verzi şi uscate, dar frate-meu parcă uitase de prinsoare. Vorbind de una, de alta, Uang Mincinosul a adus din nou vorba de vânt:

— Azi noapte a bătut vântul din nou. Şi a bătut aşa de tare, că a dus fântâna din răsăritul satului în apusul satului.

— Vorbeşti prostii! Oare poate să mişte vântul

fântâna? a răspuns frate-meu şi de-abia după aceea şi-a amintit de prinsoare.

Uang Mincinosul l-a bătut pe umeri şi a zis:

— Băiete, ai pierdut, după masă vin să-mi dai livada.

Frate-meu s-a întors acasă cu coşul gol şi cum a intrat în casă, cum a căzut pe gânduri. Cumnată-mea l-a chemat la masă, dar el n-a venit. Dintr-o singură privire, cumnată-mea şi-a dat seama că s-a întâmplat ceva cu el şi a zis:

— Soţii nu trebuie să-şi ascundă nimic unul altuia. Tu de ce te ascunzi de mine?

Frate-meu a oftat din rărunchi, apoi i-a povestit în amănunţime cum a făcut prinsoare cu Uang Mincinosul, cum a pierdut şi cum după-masă va veni acesta să-i ia livada.

Cumnată-mea a început să râdă şi i-a zis:

— Şi pentru atâta lucru eşti tu supărat şi nu mănânci? Ia şi mănâncă şi te odihneşte, iar când vine Uang Mincinosul, lasă-l pe mâna mea.

Frate-meu a mâncat şi s-a dus să se culce, dar gândul îi era numai la Uang Mincinosul. Cumnată-mea s-a aşezat la poartă cu lucrul în mână.

După puţin timp a venit Uang Mincinosul. Cum a intrat pe strada noastră, l-a strigat pe frate-meu.

Atunci cumnată-mea a intrat în curte, a încuiat poarta şi din curte i-a spus:

— N-ai cum să-l găseşti, fiindcă după ce a venit acasă s-a lovit de o muscă şi a murit.

Uang Mincinosul s-a înfuriat şi a spus:

— Deschide îndată poarta să văd dacă e adevărat. Nu cred că o muscă poate omorî un om.

Auzindu-l frate-meu, a spus:

— Ai pierdut, Uang Mincinosul. Nu trebuia să te îndoieşti de cele auzite şi tu te-ai îndoit.

Uang Mincinosul s-a înroşit până în vârful urechilor de necaz că s-a lăsat păcălit de o femeie, şi de teamă că frate-meu îi va cere cele şaizeci de pogoane, a şters-o în grabă.

Auzind întâmplarea, zâna l-a lăudat:

— Cumnata ta e, într-adevăr, şi ea o femeie deşteaptă...

Dar n-a apucat să termine ce avea de spus, că al treilea băiat a început să povestească:

— Eu am o cumnată şi o soră. Într-o primăvară, cumnată-mea şi soră-mea, care stăteau la poartă şi croşetau, au auzit dintr-o dată, aşa, din văzduh, pe cineva zicând:

— Floare frumoasă de la poartă! Floare

frumoasă de la poartă!

Cumnată-mea s-a uitat în sus şi a văzut un vultur, care s-a rotit de câteva ori în văzduh, apoi a zburat către munţi. După puţin timp, vulturul s-a înapoiat şi a spus din nou:

— Cumnată harnică, de vrei sau nu vrei, eu trebuie să mă însor cu fecioara din casa voastră.

Apoi a aruncat un fir roşu şi un inel de aur şi a zburat.

Soră-mea s-a speriat şi a început să plângă, iar cumnată-mea a înţeles că acesta era un zgripţuroi. Cumnată-mea s-a gândit ce s-a gândit, apoi a căutat un petec de pânză şi a făcut din el o punguţă, lăsându-i în fund o mică gaură, pe care a umplut-o cu boabe de grâu. Apoi i-a dat-o soră-mi s-o poarte cu ea, zicându-i:

— Surioară, în seara asta va veni să te peţească zgripţuroiul. Dacă te va pofti să te aşezi în caretă, tu să spui că ameţeşti, dacă te va pofti în caleaşcă, să spui că te zdruncină. Să nu cumva să uiţi ce ţi-am spus!

Seara, a venit în curtea noastră o caretă minunat împodobită, din care a coborât un tânăr învăţat cu faţa albă, îmbrăcat cu o mantie roşie.

Amintindu-şi de sfatul cumnată-mi, soră-mea,

înecându-se de plâns, a spus:

— Îmi vine ameţeală în caretă.

Auzind-o zgripţuroiul, că el era, a bătut din palme şi îndată a apărut o caleaşcă împodobită.

Soră-mea, plângând şi mai tare, a spus:

— Caleaşca mă zdruncină.

Atunci zgripţuroiul a spus:

— O să te duc în spate.

Şi, deodată, în cap i-au crescut coarne, pe corp păr, iar ochii au început să-i strălucească întocmai ca nişte lampioane. A luat-o în spate pe soră-mea şi ca o furtună a plecat cu ea. Şi pe unde a trecut el nu a rămas nici o urmă, în afara boabelor care căzuseră una câte una din săculeţ.

A bătut vântul de la răsărit şi de la apus şi boabele s-au împrăştiat şi s-au amestecat. Roua le-a muiat şi ploaia le-a udat şi boabele au încolţit şi au început să crească. Cumnată-mea s-a luat după brazda de grâu şi trecând peste văi şi dealuri a ajuns în faţa unui zid de piatră. Din acest zid se făcea o peşteră care era astupată la gură de un bolovan. Cumnată-mea a zis cu voce tare:

— Mergând pe drumul verde, am venit până în inima muntelui să-mi caut cumnata.

N-a terminat bine, că din peşteră a auzit vocea

soră-mi spunându-i zgripţuroiului:

— A venit cumnată-mea! Dă repede la o parte, bolovanul din gura peşterii!

După puţin timp, bolovanul s-a mişcat şi în faţa ei a apărut zgripţuroiul. Făcându-şi curaj, cumnată-mea a intrat în peşteră. Văzând-o pe cumnată-mea, soră-mea a început să plângă. Cumnată-mea a cercetat cu privirea peştera şi a dat cu ochii de un borcan mare cu miere. Atunci şi-a făcut, pe loc, un plan, şi i-a zis soră-mi:

— Surioară, de ce plângi? Văd că nu-ţi lipseşte nimic: orez ai, făină ai, borcanul ăsta e plin cu miere.

Zgripţuroiul, plin de sine, a început să râdă:

— Aşa e! N-are de ce să-i pară rău că s-a măritat cu mine.

Cumnată-mea i-a luat vorba din gură:

— Am auzit că ai puteri foarte mari. Nu vrei să-mi arăţi şi mie ce poţi?

Zgripţuroiul s-a umflat şi mai mult în pene şi pe loc s-a învoit. S-a mişcat o dată şi s-a prefăcut într-un tigru fioros. Tigrul şi-a mişcat capul şi s-a prefăcut într-un leu ameninţător. Cât ai clipi din ochi, leul s-a prefăcut într-un şarpe gros cât un butoi; avea capul în peşteră şi coada, lungă de vreo

treizeci de metri, îi ieşea afară. Văzând aceasta, cumnată-mea a spus:

— Cumnate, văd că poţi să te prefaci numai în animale mari. N-ai putea să te prefaci într-o muscă, şi să intri în borcan să mănânci miere?

Nici n-a terminat bine de spus, că şarpele s-a prefăcut într-o muscă verde care, bâzâind, a intrat în borcanul cu miere. Cumnată-mea s-a repezit şi a pus capacul la borcan. Musca a început să se zbată în miere, dar n-a mai putut ieşi.

Cumnată-mea a spus:

— Zgripţuroiule, zgripţuroiule, asta e pedeapsa ce ţi-am pregătit-o.

Apoi a luat-o pe soră-mea de mână şi s-au întors acasă.

Auzind şi ultima poveste, zâna s-a bucurat şi a spus:

— Pe muntele Ţin sunt multe femei deştepte. E luna februarie şi trebuie să înflorească florile.

Apoi şi-a mişcat evantaiul şi tot muntele s-a înroşit de atâtea flori care străluceau de-ţi luau ochii. Cei trei copii s-au minunat văzând atâtea flori şi pe crengile uscate, şi-n crăpăturile stâncilor, şi-n pădurea de brazi, peste tot erau numai flori roşii şi proaspete. Şi-a cules fiecare câte un buchet şi au

plecat bucuroşi acasă.

Începând de atunci, în fiecare an, în luna februarie, când zăpada încă nu s-a topit şi copacii încă n-au înmugurit, pe muntele Ţin florile înfloresc, colorând cu roşeaţa lor stâncile şi apa din izvoare. Localnicii au numit aceste flori „bujori de munte".

Unchiaşul cu toba de aramă

ODATĂ, în satul numit San Dziao trăia un unchiaş cu o barbă albă. El n-avea soţie şi nici copii, locuia singur cuc într-o colibă şi-şi agonisea traiul împletind papuci din paie de orez. Bunicul lui luase parte la război şi de la el i-a rămas o tobă mare de aramă. Când avea timp liber, unchiaşul, acompaniindu-se la tobă, cânta cântece şi apoi începea să povestească. Cântecele erau foarte frumoase, poveştile erau foarte atrăgătoare şi toată lumea dorea să le audă. Cum se auzea toba, copiii, tinerii şi chiar vârstnicii se strângeau roată în jurul

unchiaşului, ca să-i asculte poveştile. Toţi din sat îl porecliseră „unchiaşul cu toba de aramă".

La intrarea în satul San Dziao era un pârâu. Deşi nu prea mare, totuşi apa curgea vijelios şi oamenii îl treceau cu greutate. O dată cu sosirea primăverii, apele s-au revărsat şi drumul spre sat sta închis.

Într-o zi, unchiaşul cu toba de aramă se plimba pe malul pârâului şi văzu o femeie cu un copil trecând pârâul. Deodată, alunecându-i piciorul, femeia căzu cu copilul în apă. Copilul se ţinea de gâtul mamei şi plângea. Zadarnic se luptau cu apa, căci un val mare îi dete la fund. Moşul sări în grabă în apă, ca să-i scape, dar apa fiind foarte repede şi adâncă, n-a putut să-i mai găsească. Ud leaorcă, unchiaşul ieşi la mal şi se adresă furios pârâului:

— Pârâule, eşti un mare ticălos! Voi construi un pod şi toţi vor trece peste tine!

Unchiaşul se gândi: „Bătrân, sleit de puteri, fără bani, cum aş putea să construiesc un pod?"

Târându-şi picioarele, s-a întors acasă, şi-a schimbat hainele ude, s-a aşezat pe marginea patului, gândindu-se în fel şi chip cum să facă să construiască podul.

La miezul nopţii i-a venit un gând: „Toată

lumea ascultă cu plăcere când bat toba şi când povestesc. Oare n-aş putea aşa să câştig bani şi să construiesc podul?"

Unchiaşul chiar în noaptea aceea a făcut câteva cutii de lemn, care n-aveau decât o deschizătură, pentru bani. A doua zi de dimineaţă a luat toba de aramă şi cutiile de lemn şi le-a aşezat la rădăcina unui copac de scorţişoară, de lângă locuinţa sa. El a zis sătenilor: „Dacă voi vreţi să mai auziţi poveşti, vă rog să bateţi din tobă; cum voi auzi toba, am să ies din casă şi am să vă povestesc. Însă cei care vor să mă asculte trebuie să arunce câţiva bani de aramă în cutie. Eu am să pun banii deoparte, pentru podul de piatră, pe care am să-l construiesc peste pârâul din gura satului". Apoi a început să cânte.

Sătenii ascultau mereu cu plăcere poveştile şi cântecele unchiaşului, şi doreau din inimă un pod de piatră peste pârâu. Aveau încredere în bătrân şi de aceea toţi se învoiră.

Oamenii din sat şi din satele învecinate lucrau ziua la câmp, iar unchiaşul cu toba de aramă împletea papuci. De cum se însera însă, toba se auzea: „Bum, bum, bum!"

Unchiaşul ieşea din casă, se aşeza pe banca de piatră de lângă pom, îşi trecea mâna prin barbă, îşi

rotea privirea asupra celor din jurul lui, copii, tineri, vârstnici, tuşea o dată, bătea din tobă, cânta două cântece şi pe urmă începea să povestească. Unchiaşul a depănat multe poveşti frumoase. El le-a spus povestea lui Iană: acesta a semănat un dovleac, urcându-se apoi pe vrejurile dovleacului, a ajuns în vârful muntelui Napo şi a omorât tigrul cu aripi. A spus povestea fluviului Tonia, despre o fată care, fiind bună la suflet, a făcut din răşină de brad şi din nămol nişte copii, care, cum vin inundaţiile, duc în spate mamele. A spus povestea unui tablou ţesut din mătase; despre o mamă care a ţesut un tablou frumos de mătase şi care tablou s-a pierdut, iar cel mai mic dintre fiii ei s-a dus la zeiţele de pe Muntele Soarelui, de unde l-a luat înapoi. Fiul ei s-a căsătorit cu o zeiţă şi s-au aşezat într-un sat frumos. El a povestit despre băiatul Jun Lan şi fata Hun Gu. Jun Lan a găsit un tablou cu flori şi s-a căsătorit cu Hun Gu.

Ah! Unchiaşul a spus zeci şi sute de poveşti minunate. Oamenii erau numai ochi şi urechi, iar copiii stăteau cu gura căscată. Un cârd de coţofene încremeniseră în copacul de scorţişoară, nemişcate, ascultând cu capul plecat, până când le-au amorţit picioarele. Vântul s-a oprit sub frunzele copacului

de scorţişoară, atent, nemişcat. Stelele de pe cer ascultau clipind, dorind să coboare. Zeiţele din lună trăgeau cu urechea la poarta palatului, zâmbind şi ele şi voind să coboare.

În fiecare seară, toba bătea fără încetare, unchiaşul povestea fără încetare şi toţi veneau să-l asculte de aproape şi de departe. Zece ani a povestit şi o sută de lăzi a umplut cu bani de aramă. Atunci unchiaşul chemă lucrători să-i făurească podul, iar el zi şi noapte lucra alături de ei.

Păru-i şi barba-i albă se îmbâcsiseră şi se încâlciseră de praf şi de năduf.

O rudă de-a unchiaşului a trecut pe lângă pârâu şi, văzându-l atât de obosit, i-a zis:

— Unchiaşule, ai împlinit optzeci de ani. Cât ai să mai trăieşti? Pentru ce te prăpădeşti cu firea?

Bătrânul, trecându-şi mâna prin barbă, ridică atunci capul, privi apa care curgea vijelios şi, zâmbind, a grăit:

— Pentru ce muncesc? Pentru urmaşi, de bună seamă, şi nu sunt obosit deloc, sunt în puteri şi pentru ei fac totul. Un om care trăieşte numai pentru el n-are pentru ce trăi.

Rubedenia, primind răspunsul, s-a înroşit şi a plecat. Pentru dig şi pentru pod trebuia ciment.

Pentru ciment trebuia amestecat nisipul cu varul. Însă în acest pârâu nu erau decât pietre cât oul de gâscă, nici fir de nisip mărunt, şi-n apropiere nici un munte din care să scoată piatră de var. Ce să facă? Unchiaşul şi lucrătorii erau foarte necăjiţi.

Într-o zi veniră coţofenele de peste mări şi ţări, fiecare purtând în cioc fire de nisip pe care le presărară pe malul pârâului. Ele se duceau şi veneau şi în scurt timp au ridicat un munte de nisip.

Într-o seară, stelele de pe cer şi-au scuturat praful alb de pe ele, care s-a aşternut pe malul pârâului şi, cât ai clipi din ochi, s-a înălţat un munte de var. Acum aveau cimentul, trebuia construit podul. Era o arşiţă nemaipomenită. Lucrătorii şi unchiaşul, uzi leoarcă, de-abia îşi mai trăgeau sufletul de oboseală. Deodată a început să bată vântul, oamenii s-au răcorit şi au început să lucreze cu puteri înzecite.

Podul era aproape gata, dar lipsea piatra de mijloc, care făcea legătura între cele două părţi ale podului. Au încercat multe pietre şi nici una nu se potrivea, iar podul rămânea neterminat. Lucrătorii, mâhniţi, îşi lăsau bărbile în piept.

Unchiaşul era atât de neliniştit, încât îi sălta barba. Într-o seară, când luna se mişca pe cer,

zeiţele din lună au văzut că podului îi lipsea piatra de legătură şi atunci au aruncat în grabă piatra cea mare de jad, care a căzut drept în mijlocul podului şi se potrivea de minune.

Unchiaşul cu toba de aramă stătea la capătul podului, privea oamenii care treceau încoace şi încolo şi, mângâindu-şi barba, râdea în hohote de fericire.

S-a întâmplat însă şi o nenorocire. Când să sfârşească podul, unchiaşul a fost lovit de o piatră la picior. Atunci era atât de încălzit cu treaba, încât n-a prea luat în seamă. După terminarea podului, piciorul unchiaşului se umflă. Şi, cu tot ajutorul dat, curând bătrânul căzu la pat. Zăcea şi nu mai putea să povestească.

Acum, sub copacul de scorţişoară nu se mai auzeau toba şi nici poveştile unchiaşului.

Coţofenele zburau în jurul copacului de scorţişoară, iar vântul sufla prin frunze, oftând uşor. Stelele de pe cer sclipeau la fel ca ochii înlăcrimaţi. Zeiţele de pe lună aveau faţa plânsă.

În seara zilei de 15 august — sărbătoarea lunii — un grup de coţofene au intrat în casa unchiaşului şi l-au luat cu tobă cu tot în lună.

Vântul a dus copacul de scorţişoară din faţa

casei unchiaşului tocmai în lună. Unchiaşul, ajuns la palatul lunii, unde înghiţi leacuri pisate de ierburi, bău apă vie de izvor, adusă de zeiţe, şi rana de la picior i se vindecă repede.

În lună, unchiaşul plin de viaţă şi de voie bună stătea la rădăcina copacului de scorţişoară, bătea iar toba şi spunea poveşti frumoase.

O mulţime de zeiţe îl înconjurau şi ascultau încremenite poveştile unchiaşului cu toba de aramă.

Tabloul fermecat

DEMULT, la poalele munţilor, locuia o femeie săracă împreună cu copilul ei. Ea era tare îndemânatică la ţesut mătasea. Ţesea foarte frumos tablouri de mătase. Florile, animalele, toate parcă erau vii. Dar, într-o zi, copilul a găsit un desen colorat, înfăţişând o casă mare, cu o grădină cu flori, o câmpie verde, o livadă, o grădină de zarzavat şi un bazin cu peşti. Femeia se uita la desen şi cu cât se uita mai mult, cu atât era cuprinsă

de dorința de a avea și ea o casă la fel. Dar era foarte săracă, încât de-abia reușea să se hrănească pe ea și copilul ei cu banii pe care-i câștiga din vânzarea tablourilor. Atunci a hotărât să țească un tablou după desen.

Și așa, zi de zi, lună de lună, ea a început să țească tabloul. Țesea și ziua și noaptea.

Seara lucra la lumina rășinii de brad, care făcea mult fum, și de aceea ochii ei s-au înroșit și au început să o doară. După un an, lacrimile picurau din ochii ei pe mătase și, unde cădeau, izvorau pârâiașe limpezi, bazine rotunde cu peștișori aurii! După doi ani a început să-i picure sânge pe mătase, și acolo unde cădeau picăturile de sânge, răsărea un soare aprins și flori vii.

Abia după trei ani a terminat de țesut și tabloul era nespus de frumos.

Casa era acoperită cu țiglă albastră, zidurile erau verzi, stâlpii roșii, poarta galbenă. În fața casei era o grădină mare cu flori, iar în grădină, un bazin cu pești de aur care înotau. În stânga casei era o livadă cu pomi roditori, încărcați cu fructe roșii și galbene. Printre pomi zburau tot felul de păsări. În dreapta casei era o grădină plină de verdețuri și pepeni galbeni. În spatele casei se

aşternea o pajişte unde erau grajduri pentru vaci, staulul pentru oi şi coteţul păsărilor. Vacile şi oile păşteau iarba, păsările ciuguleau tot felul de gângănii.

Nu prea departe de casă, la poalele muntelui, se întindea un câmp mare cu porumb, orez şi grâu, iar apa limpede şi zglobie a unui râu trecea pe lângă casă; soarele era şi el pe cer şi privea.

Deodată însă s-a stârnit un vânt puternic. Tabloul a fost smuls din casă şi purtat în cer spre răsărit. Într-o clipă a dispărut. Femeia s-a prăbuşit în faţa uşii. Fiul ei a culcat-o în pat. Dar ea se îmbolnăvea din zi în zi şi mai rău, şi plângea.

Atunci fiul ei i-a spus:

— Mă duc să-ţi aduc tabloul de mătase.

Apoi şi-a încălţat pantofii de paie şi a plecat spre răsărit. După două săptămâni a ajuns la Cheia Muntelui Mare. Era acolo o casă de piatră, iar în dreapta casei, pe o pajişte cu căpşuni, un cal mare, tot de piatră, care ţinea gura deschisă, de parcă ar fi vrut să mănânce căpşuni. În faţa casei stătea o bătrână cu părul alb, care l-a întrebat:

— Copile, unde te duci?

Băiatul i-a spus:

— Mă duc să-i aduc mamei tabloul la care a

ţesut trei ani şi pe care vântul l-a luat şi l-a dus spre răsărit.

Atunci bătrâna l-a lămurit:

— Tabloul l-au luat zânele de pe Muntele Soarelui, ca model, să ţească şi ele unul la fel. Nu-i uşor să ajungi la ele. În primul rând trebuie să-ţi scoţi doi dinţi, să-i pui în gura calului de piatră; el va învia, va putea mânca atunci căpşuni, şi după aceea îl vei încăleca. Cu el vei trece peste Muntele de Foc. Tu va trebui să scrâşneşti din dinţi, să rabzi durerea şi să nu ţipi. Dacă vei ţipa, vei fi ars. După aceea vei ajunge la mare, unde valurile sunt foarte puternice, ele vor izbi în tine cu bucăţi mari de gheaţă, tu însă va trebui să strângi din dinţi, să nu tremuri. Dacă nu, valurile te vor arunca în fundul mării. Abia după aceea vei ajunge la Muntele Soarelui şi vei cere zânelor să-ţi înapoieze tabloul.

Băiatul a ascultat-o, s-a gândit la mama lui bolnavă şi i-a spus:

— Eu trebuie să iau înapoi tabloul.

Şi-a scos doi dinţi, i-a pus în gura calului de piatră. Calul s-a mişcat, a mâncat căpşuni, apoi băiatul l-a încălecat şi s-a prins de coama lui. Calul a nechezat lung şi a luat-o la goană spre răsărit.

După trei zile şi trei nopţi de goană au ajuns la

Muntele de Foc. Flăcările i-au învăluit şi peste tot dogorea ca jarul. Dar băiatul scrâşnea din dinţi şi răbda.

După o jumătate de zi au trecut, dar îi aştepta marea. Îl loveau valurile mari şi bucăţi de gheaţă, dar băiatul scrâşnea din dinţi şi răbda.

După altă jumătate de zi, au ajuns la poalele Muntelui Soarelui, iar în vârful lui se vedea castelul zânelor. Calul s-a înălţat şi într-o clipă au fost în faţa castelului. Băiatul a coborât de pe cal, a intrat în castel, unde a văzut multe zâne frumoase stând în cerc şi ţesând după tabloul mamei lui, care era aşezat la mijloc.

Când l-au văzut, zânele s-au speriat.

Băiatul le-a spus însă pentru ce a venit.

O zână i-a spus:

— Noi vom termina astăzi de ţesut. Mâine dimineaţă ţi-l vom da. Te rugăm să aştepţi o noapte aici.

Băiatul s-a învoit şi, cum era foarte obosit, a adormit.

Noaptea, zânele au agăţat în mijlocul sălii o perlă, sala s-a umplut de lumină şi ele continuau să ţească.

Dar iată că o zână mai îndemânatică, îmbrăcată

în roşu, a terminat prima de ţesut. A comparat tabloul ei cu cel ţesut de mama băiatului, şi a văzut că tabloul acela era mai frumos decât cel ţesut de ea. Atunci ce şi-a zis? „Ce bine ar fi dacă aş fi şi eu în acest tablou!" Cum celelalte zâne ţeseau, a luat fire de mătase şi şi-a ţesut portretul pe tablou.

Dimineaţa, când s-a trezit, băiatul a luat tabloul, l-a pus la piept sub haină, a încălecat iarăşi calul şi au luat-o la goană. Au trecut iar peste marea nemărginită, peste Munţele de Foc şi au ajuns la Cheia Muntelui Mare.

Când l-a văzut, bătrâna i-a spus:

— Copilule, descalecă!

Apoi a scos dinţii din gura calului, i-a pus înapoi în gura băiatului, i-a dat o pereche de pantofi de antilopă şi i-a spus iar:

— Te du repede acasă! Mama ta e pe moarte!

Băiatul a încălţat pantofii şi într-o clipă a ajuns acasă.

A mers în faţa patului mamei şi a strigat-o:

— Mamă!

Apoi a scos tabloul de la piept. Cum l-a văzut, ochii mamei s-au luminat. S-a sculat din pat şi i-a zis:

— Băiatul meu, e întuneric aici, să mergem

afară la soare să-l privim!

Au ieşit afară, mama şi fiul, şi au întins tabloul pe pajişte.

Deodată, s-a stârnit un vânt parfumat şi într-o clipă tabloul se mări, întinzându-se pe kilometri de câmpie şi prinse viaţă. Coliba nu mai era, se vedea un palat, grădina, livada, toate aşa cum fuseseră ţesute în tablou.

Dar deodată băiatul şi mama au văzut lângă bazinul cu peşti o fată îmbrăcată în roşu, care privea florile.

Au întrebat-o cine este.

Fata le-a spus că e zână, şi fiindcă şi-a ţesut portretul pe tablou a fost adusă acolo.

Mama băiatului a invitat-o pe fată în palat, să locuiască cu ei.

Mai târziu, zâna s-a căsătorit cu băiatul şi toţi trei au dus acolo o viaţă fericită.

UN ȚĂRAN trăgea de funie bivolul, mergând să-şi are pământul cu plugul. Dar ogorul lui era plin de apă, de noroi, încât îi ajungea bivolului până la burtă şi bietul animal înota sleit.

A trecut o jumătate de zi şi au reuşit să lucreze abia o palmă de pământ. Atunci ţăranul, supărat şi furios, cu sudoarea şiroind pe faţă şi pe tot corpul, a ridicat bâta să lovească bivolul şi, mânios, îl ocăra:

— Neputincios ce eşti, îţi trebuie jumătate de zi ca să ridici o copită! N-ai văzut ce repede aleargă şi ce puternic e tigrul? De ce nu iei exemplul lui?

Atât de mult l-a ocărât şi l-a lovit pe bietul bivol, încât acesta nu a mai putut să tacă şi i-a răspuns:

— Câtă putere are un tigru? Eu sunt mult mai capabil decât el!

Ţăranul nu l-a luat în seamă şi a continuat să-l ocărască. Bivolul, supărat, a zis:

— Nu înţeleg de ce mă dispreţuieşti şi de ce te porţi astfel cu mine? Hai să mergem la tigru şi să mă întrec cu el.

A doua zi, dis-de-dimineaţă, ţăranul s-a dus cu bivolul la peştera tigrului. Simţind miros de bivol, tigrul a ieşit dintr-un salt afară, rânjindu-şi fioros colţii, dorind să facă o masă copioasă din bietul bivol. Dar bivolul îşi mişca, liniştit, coarnele mari, puternice şi îndoite ca o seceră, spunându-i:

— Tigrule, tigrule, am venit să te anunţ că vom lupta pe viaţă şi pe moarte, şi să ştii că dinţii tăi sunt prea tociţi ca să se înfigă în pielea mea groasă. Du-te să-ţi ascuţi trei zile dinţii şi eu mă voi duce să-mi ascut coarnele trei zile şi apoi ne vom lupta.

Tigrul a scos un răcnet puternic şi s-a întors în peşteră. Şi timp de trei zile şi-a ascuţit dinţii, care ajunseseră să taie ca nişte cuţite. Dar bivolul doar o zi şi-a ascuţit coarnele, iar două zile a adunat paie şi fân, cu care şi-a învelit trupul în câteva straturi. Apoi s-a dus la ogorul stăpânului, s-a rostogolit în noroi şi s-a făcut negru şi lucios, că nu se mai deosebeau paiele cu care se învelişe.

A venit ziua de luptă şi întâlnirea cu tigrul la locul stabilit. Văzând atâta noroi pe bivol, tigrul l-a întrebat:

— Unde ai căzut, de te-ai murdărit în aşa hal?

Bivolul i-a răspuns:

— În toiul verii, cine suportă căldurile astea

mari? În fiecare zi mă duc să fac baie în mlaştină. Aşa e obiceiul meu şi toată lumea ştie.

Tigrul a holbat ochii, l-a cercetat câteva clipe şi nu i s-a părut nimic suspect, doar că bivolul arăta mai gras decât acum trei zile. Îşi spunea bucuros în sinea lui: „Ce bine, eu voi fi mai iute, îl voi învinge şi voi avea o masă bogată".

— Tigrule, tigrule, porcii şi oile poţi să le mănânci, dar mie nu poţi să-mi atingi nici un fir de păr! zise bivolul ca să-l provoace.

Dar tigrul îi răspunse încrezut:

— Şi acum trei zile, cu dinţii tociţi, şi tot puteam să te mănânc, dar acum, când am dinţii mai ascuţiţi, crezi că nu pot?

— Bine, zici că eşti puternic, spuse bivolul, întâi eu stau jos, şi îţi dau voie să mă muşti de trei ori. Dacă însă nu mă vei omorî, atunci am eu dreptul să te împung de trei ori cu coarnele.

Tigrul a răcnit şi a încuviinţat. Dintr-un salt, cu gura larg deschisă, s-a repezit să-l sfâşie pe bivol. Încercă să muşte de trei ori. Cu fiecare muşcătură, bivolul parcă se făcea mai mic. Pierdea din putere şi tigrul credea că bivolul a murit.

Dar cum tigrul n-a muşcat din carnea bivolului, ci doar din paiele şi noroiul de deasupra, nu l-a

rănit deloc. După cele trei muşcături, bivolul a sărit în picioare şi din răsputeri l-a rănit pe tigru în burtă; a doua lovitură i-a frânt şira spinării, iar a treia i-a adus moartea.

Toate fură văzute de stăpân, şi în sinea lui acesta lăuda curajul şi înţelepciunea bivolului. De atunci ţăranul l-a preţuit şi iubit, nu-l mai certa şi nu-i mai spunea animal neputincios. Deşi bivolul nu este atât de iute ca un cerb sau un cal, el este foarte folositor oamenilor, iar ei, la rândul lor, îl preţuiesc.

Aupan şi San-lu

A FOST ODATĂ o fată pe nume Aupan şi un băiat pe care-l chema San-lu. Ei trăiau într-o regiune muntoasă, fiecare în căsuţa lui din bambus. Aupan era zveltă şi gingaşă ca floarea de bambus, iar San-lu era foarte harnic, asemeni ciocănitoarei.

Într-o primăvară caldă s-au îndrăgostit unul de altul, dar tatăl lui Aupan nu era deloc mulţumit de

alegerea fetei. Când San-Iu a hotărât să o ia de nevastă pe Aupan şi a trimis peţitori la tatăl fetei, acesta s-a împotrivit, nevrând ca fata lui să se mărite cu un flăcău sărac lipit pământului.

Atunci San-Iu s-a dus şi a rugat pe un bătrân din tribul său să-l înduplece pe tatăl lui Aupan. Bătrânul i-a grăit acestuia:

— Dă-i fata de nevastă lui San-Iu, că e băiat bun.

Dar tatăl s-a împotrivit, spunând:

— Cine vrea să-şi dea fata unui orfan?

Băiatul, văzând că totul e în zadar şi nu mai are nici o speranţă, într-o zi, pe ascuns, s-a spânzurat.

Când a auzit Aupan că San-Iu a murit, a fugit la cabana acestuia şi s-a omorât şi ea. Tatăl fetei, auzind vestea, a socotit acest lucru smintit şi a hotărât să-i îngroape pe unul pe muntele de răsărit, iar pe celălalt, pe muntele din apus.

N-a trecut mult şi din amândouă mormintele a crescut câte o tufă de bambus. Bambusul de la soare-răsare creştea spre cel dinspre soare-apune, şi invers, şi, cu timpul, încetul cu încetul, s-au întâlnit.

Când a văzut tatăl fetei acest lucru, a luat un topor şi a tăiat bambusul de pe mormântul lui

Aupan, a alergat şi a tăiat şi bambusul de pe mormântul lui San-lu. Apoi a dat foc şi a ars bambuşii.

Din flăcări au zburat două scântei mici spre cer, şi s-au aprins două stele lucitoare. De atunci oamenii numesc pe una din stele Aupan şi pe alta San-lu, iar tinerii care se iubesc se plimbă şi cântă privind cele două stele.

Cântecul de dragoste

FRUMOASE SUNT CÂNTECELE de dragoste ale populaţiei miao... Cine însă a dat viaţă cântecelor acestora de dragoste?

Cu mulţi ani în urmă trăia, într-un sat, o văduvă bătrână şi săracă. Nu avea nici un sprijin în afară de feciorul ei, care se numea Sian Vin, pe care bătrâna dorea să-l facă om. Aceasta era grija ei de căpetenie. De mic îl crescuse văduva cu chin, nu rareori cu lacrimi şi cu străduinţe până la sânge. Dar nu în zadar. Sian Vin se făcuse un

flăcău voinic şi cinstit. Nu era zi în care tânărul să nu se ducă în munţi după rogoz[1], pe care apoi îl dădea altor oameni, în schimbul unei bucăţi de hrană sau al unui pumn de orez cu care îşi hrănea mama.

Şi în drumeţiile sale pe potecile munţilor, şi prin văile adânci şi prăpăstioase, uneori acoperite chiar cu arbori gârboviţi sau cu lăstari, Sian Vin auzea neîncetat sunetele naturii: ciripitul păsărilor, vuietul vântului, murmurul izvoarelor sau urletul fiarelor sălbatice. Oricine înţelege că nu toate aceste sunete îi mângâiau urechea; că unele erau plăcute şi alintătoare, iar altele, înspăimântătoare. Sian Vin a aţintit urechea cu mare luare-aminte la cântecele frumoase ale naturii, ocolindu-le pe cele urâte. Dar nu numai că le asculta, ci încerca să le înveţe, să le rostească întocmai. Nu era uşor defel, dar nici nu a fost fără putinţă.

Curând-curând a început să cânte şi el precum vieţuitoarele, vânturile şi apele munţilor. De atunci, cântecele îl însoţeau ca nişte prieteni nedespărţiţi în căutarea rogozului pentru foc. Şi din zi în zi, Sian

[1]Rogoz — gen de plante erbacee cu tulpina în trei muchii, cu frunzele lungi şi cu flori grupate în spice (n. red.).

Vin cânta tot mai frumos, tot mai puternic şi tot mai mult.

De la o vreme, oamenii din jur auziră cântecele flăcăului şi le ascultară cu bucurie, clipe în şir. Se întâmplă ca aceleaşi cântece mişcătoare în frumuseţe să-şi taie drum şi spre inima unei fete de boier. Dar tristă era soarta fetei; ea asculta cântecele din camera ei unde fusese închisă cu lacăte peste lacăte. Între pereţii odăii, biata fată se chinuia cosând tot timpul, ţesând şi brodând. Când auzea de departe şi stins cântecele atât de frumoase, viaţa ei i se părea chinuitoare fără de margini şi înăbuşitoare. Ca o pasăre în colivie se zbătea sărmana fată. Iar cântecele, ca vulturul cel sprinten, pătrundeau prin ziduri şi uşi, ajungând la fata care cosea, ţesea şi broda.

Şi fata le dădea voie să intre în casă ca să se mângâie cu ele. Uneori melodiile, curate ca apa râului răcoros, îi aduceau jale; alteori, aprinse ca jăratecul, îi aprindeau inima. Iar acolo, în inimă, ardea şi dragostea fetei pentru cel care le cânta. Cine era acela însă? se întreba fata de după zidurile şi uşile grele. Nu putea să-l vadă la chip pe Sian Vin...

Şi, într-o zi, cântecele se auziră mai aproape ca

niciodată. Oare visa fata? Oare pentru ce le dorea atât de mult? Nu era vis, cântecele erau aproape, aproape... Chiar în curtea tatălui ei, de acolo veneau. Boierul îl chemase pe Sian Vin să-i cânte. Şi flăcăul sosise pe prispa casei.

Auzindu-i cântecul atât de frumos, fata ieşi într-o încăpere de unde putea să privească spre prispă. Dorea cu orice chip să-l vadă. Dar în clipa când fata apăru, tocmai atunci boierul asculta cu înmărmurire cântecul flăcăului Sian Vin, atunci şi chiar atunci, melodia se frânse; tânărul amuţi ca de o minune. Faţa îi ardea ca focul, ochii i se aprindeau de emoţie. O văzuse pe fată... O văzuse pe fata care stătea încuiată şi glasul său se frânse ca şi al unei păsări măiestre care presimte primejdia. Se uitară şi se uitară unul la altul şi nu mai conteneau. Parcă aveau să-şi spună o poveste fără sfârşit. O poveste frumoasă şi caldă ca privirea lor, ca soarele şi ca luna, şi dulce ca şopotul pârâiaşelor.

Când boierul văzu de ce se oprise Sian Vin din cântec, pricepu că în ochii tinerilor se ţese o taină şi îndată o trimise pe fată în odaia ei, iar pe băiat îl alungă din casă. Astfel, abia se văzură, că se şi despărţiră pentru totdeauna.

De atunci înainte, săraca fată împletea şi cosea

în singurătatea camerei ei, alegea cusături cu lacrimi, iar băiatul colinda munţii, colinda şi se însoţea numai de cântecele de jale, cânta cu alean dragostea lui. Zilele se scurgeau şi tinerii nu s-au mai văzut la chip. De aceea flăcăul o rugă pe mama lui să meargă la boier şi să-i mărturisească dorul lui pentru fata închisă în odaie. Mama ştia bine că ceea ce o rugase fiul ei era ca şi când ar fi trimis-o să scoată apă din piatră seacă; dar în dragostea ei de mamă şi mai ales când îl văzu pe Sian Vin că slăbeşte de la o zi la alta, îşi luă inima în dinţi şi se duse la boier. Auzindu-i jalea, boierul fără suflet a scos-o în brânci pe poartă pe biata bătrână. Întoarsă acasă, mama povesti feciorului cele întâmplate, cu ochii şiroind de lacrimi, rugându-l să nu se mai gândească la fata boierului...

Şi cum Sian Vin îşi iubea mama ca pe ceva sfânt, nu a ieşit din vorba ei, a încetat să mai cânte cântecele lui de dragoste. Dar inima care nu cântă începe să se umple de amarul tăcerii. Şi se umplu cât se umplu, până ce Sian Vin se îmbolnăvi şi de atâta amar şi tristeţe pieri. Cu câteva clipe înainte de a se stinge, îi spuse mamei lui dragi:

— Eu voi muri, măicuţă, dar inima mea va trăi mereu, ea nu va muri niciodată. După ce eu voi

închide ochii, ia inima mea şi s-o porţi prin lume... S-o duci şi s-o tot duci prin lume...

Atâta apucă să zică Sian Vin, că viaţa i se curmă ca firul de aţă care se rupe. Când se hotărî să-l îngroape, mama auzi cântecul atât de cunoscut, care răsuna din inima flăcăului. Acum mama îşi dete seama că inima lui Sian Vin nu murise, că ea nu va muri, că va cânta mereu cum spusese fiul ei înainte de a se stinge.

Începu să umble din sat în sat cu inima vie a fiului, inima ce înălţa cântecele de dragoste, care îşi făceau loc pretutindeni. Cânta inima mai ales un cântec de iubire al lui Sian Vin pentru fata încuiată în odaie. Cine asculta acest cântec nu putea să-şi oprească lacrimile, atât de sfâşietor şi de frumos era.

Şi trecură anii, nu unul, nici trei, zece ani se scurseră de când bătrâna colinda satele, cu inima lui Sian Vin. Dar când mama ştia a cui este, lacrimile o podideau tot mai cu durere şi tot mai cu amar. Câte lacrimi însă poate să plângă fără să-şi strice vederea? De atâta plâns, bătrâna a orbit într-o zi... Dar chiar fără să vadă drumul, mergea pe el tot mai departe, ducând cântecele de dragoste în lume. Şi oamenii din ţinutul acela, care se numesc miao,

auzeau şi se minunau. Numai fata închisă în odaia ei, departe, nu a mai putut auzi frumoasele cântece... Şi, ca şi flăcăul, fără aceste cântece, viaţa şi nenorocita fată trecuse şi ea de mult, cu inima frântă de durere, pe celălalt tărâm...

...Pe pământ rămaseră numai cântecele de dragoste ale lui Sian Vin, ca să le cânte alţi tineri şi să fie fericiţi... Şi cântecele acelea s-au răspândit şi se răspândesc pretutindeni şi astăzi.

Avandi cel iscusit

NU E HOP să nu îl treacă cineva...

Era odată un împărat ager la minte, care ştia să născocească fel şi fel de întrebări pe care să le pună celor din jurul său. Îi făcea mare plăcere când oamenii nu ştiau să-i răspundă, când se încurcau la întrebările lui, ca firele în războiul de ţesut.

Într-o zi, de asemenea bucurie, împăratul chemă la palat nu mai puţin de douăsprezece mii de cititori în stele şi cunoscători într-ale pământului,

cei mai cu scaun la cap oameni, pe care îi întrebă unde se află centrul pământului. Să-i spună învăţaţii întocmai unde este mijlocul pământului. După ce puse întrebarea, care îi lovise pe cărturari ca măciuca în moalele capului, împăratul începu să se prăpădească de râs. Şi pentru a arăta cât este el de priceput, adăugă: dacă nu se vor găsi unii care să-i spună cu precizie ceea ce a cerut, unde le stau picioarele acolo le va sta şi capul; dimpotrivă, aceia care vor da răspunsul bun, se vor pricopsi cu aur şi cu argint.

Auzind cuvintele stăpânului lor, învăţaţii se făcură vineţi la faţă şi frica puse stăpânire pe ei, pentru că nici unul nu putea şti unde se află mijlocul pământului. Începură deci să clatine din cap a mare deznădejde şi a frică.

Vestea se duse şi dincolo de zidurile împărăţiei şi o prinse în urechi şi Avandi, drumeţul cunoscut prin isteţimea lui, călătorul cu măgarul, când ţinându-l de frâu, când pe spinarea lui. Avandi se gândi la bieţii cărturari ameninţaţi cu pieirea şi se repezi cu măgarul la curtea împăratului. Acesta, când îl văzu, îl şi luă în zeflemea:

— Măi, tu, Avandi, socoteşti că ai minte mai multă decât învăţaţii aceştia? Vrei să spui că ştii tu

unde este centrul pământului?

— Da, vreau să spun că ştiu... răspunse înţepat Avandi. Centrul se află chiar pe bucăţica de pământ pe care o calcă acum piciorul stâng al măgarului meu...

— Ascultă, Avandi, se răţoi împăratul, chiar vrei să-ţi baţi joc de mine? Crezi că mă înţepi cu flecărelile?

— Cu flecărelile, ai zis, cinstite împărat? Când eu am vorbit serios? Rogu-vă pe luminăţia voastră să măsuraţi pământul şi să vedeţi că jumătatea lui va fi chiar aici, unde am zis, sub copita stângă a măgarului meu. De nu va fi astfel, sunt în mâna măriei tale.

„Cu unul ca ăsta mi-am găsit naşul, mormăi ca pentru sine în barbă împăratul. Asta-i bună, auzi la el, să măsor eu pământul, de unde să încep şi cât timp să-mi ia treaba asta costisitoare? Nu, o fi el isteţ, dar nici eu nu mă las mai prejos", zise în sine împăratul.

— Da... da... în sfârşit... cu asta vom vedea... Te rog însă să-mi răspunzi, Avandi: câte stele sunt pe cer?

— Câte stele? se miră Avandi ca de un lucru prea uşor de ştiut. Nimic mai simplu, luminate

împărat: nici prea multe, nici prea puține. Fiindcă domnia-voastră doriți, am să vă spun: atâtea stele sunt pe cer, câte fire de păr în barba pe care o purtați...

— Cum? Ce? Ce-ai spus? Iar flecărești, Avandi?

— Nu mă credeți? Ce vă rămâne de făcut ca să vedeți că așa e? Tot eu vă spun: suiți-vă în cer și numărați stelele. Dacă s-o dovedi că nu am spus adevărul, pedeapsa cea mai mare să mi-o dați...

Din nou împăratul era la mare încurcătură: cum să se suie în cer? Cu ce și în cât timp? Și acolo ce va fi? Cum să stea agățat și să numere puzderia de stele? Hotărât lucru că Avandi acesta picase la palat ca musca în lapte. Va trebui să-l înfunde cu ceva, altfel, ce vor spune învățații, ce se va întâmpla cu priceperea lui? Continuă deci:

— Uite ce este, Avandi, dacă ai pomenit de barba mea, fie... Spune-mi însă: câte fire are în ea? Repede, repede...

— Câte fire? Priviți... Și Avandi ridică cu o mână coada măgarului său, iar cu cealaltă arătă spre barba împăratului, zicând iarăși: În barba domniei voastre sunt tot atâtea fire câte în coada acestui măgar.

Împăratul bătu cu pumnii în masă şi ţipă:

— Batjocura a întrecut marginile, nu-ţi îngădui să mai spui prostii pe seama mea! Gogomănii şi minciuni...

Calm şi liniştit, cu glasul sigur, Avandi începu:

— Preacinstite împărat, eu nu spun minciuni. Ce este mai simplu decât să vă apucaţi să număraţi firele, unul câte unul, până la ultimul, şi să vă convingeţi că vorbele mele nu sunt gogomănii... Dacă am greşit, să mă condamnaţi, dacă am ghicit, să mă pricopsiţi cu aur, după cum aţi spus înainte...

Siguranţa cu care vorbise Avandi şi mai ales isteţimea cu care îi răspundea la toate întrebările îl făcu pe împărat să creadă că drumeţul cu măgarul îl biruise, căci nu avea de gând să se ducă la coada măgarului şi să-i numere firele, unul câte unul. Înghiţi în sec şi fu nevoit să-i dea lui Avandi aur şi argint. Şi pe lângă Avandi scăpară şi învăţaţii...

Odată, Avandi se luase la harţă chiar cu un mandarin[1] şi i-a spus în glumă: „Veţi muri mâine". Din întâmplare, spre faima lui Avandi, mandarinul a căzut a doua zi, în timp ce călărea ca un nebun pe

[1]Mandarin — funcţionar public din China feudală (n. red.).

un cal trupeş, şi-a frânt oasele şi a murit. La câteva zile, împăratul a aflat cum că proorocirea lui Avandi s-a adeverit întocmai. Îl chemă doar să-l pedepsească pe Avandi care, socotea împăratul, făcuse să piară un mandarin de seamă. Gura lui Avandi fuse păcătoasă, pentru asta murise călăreţul, aşa gândea împăratul. Nu trebuia iertat un astfel de om, şi-a mai zis. Trimise deci câţiva soldaţi în căutarea lui Avandi care, aşa cum îi era felul, nu stătea mult timp în acelaşi loc, umblând de colo-colo. Când îl găsiră, soldaţii îl legară cu juvăţul[1] şi-l duseră la palat. Fu întrebat:

— Ştii că mandarinul a murit? Ştii că din vina ta, Avandi? Ştii că tu eşti vinovatul?

— Dacă dumneavoastră socotiţi că eu sunt vinovat de moartea mandarinului, atunci să mă pedepsiţi după plac, răspunse Avandi.

— Bine, ţipă împăratul, ştiu eu cum să te pedepsesc. Acum răspunde-mi: dacă ai ştiut care este ziua în care trebuia să moară mandarinul, trebuie să ştii neapărat care este şi ziua în care vei muri tu...? De nu îmi vei răspunde, chiar azi va fi moartea ta...

---

[1]Juvăţ — streang (n. red.).

— Am zis eu că nu voi răspunde? De ce vă grăbiţi să ştiţi acest lucru, cinstite împărat? Dacă totuşi mi l-aţi cerut, nu pot să nu vi-l spun, ca un răspuns umil...

— Ci spune odată! se oţărî din nou împăratul.

— Eu voi muri cu numai două zile înainte de moartea dumneavoastră... Da, cum am spus, numai cu două zile. Asta-i...

Împăratul se cutremură în sine-i şi căzu pe gânduri adânci. Îşi dete seama repede că gândurile erau cât se poate de simple: dacă îl ucidea în acea zi, peste alte două zile avea să moară. Şi cum să se despartă el de viaţă, de viaţa de împărat, atât de îmbelşugată, cu atâtea plăceri, cu atâţia supuşi? Mai bine să-l lase liber pe păcătosul acesta de Avandi, să trăiască mulţi ani, dacă ar putea chiar să-l ocrotească, pentru că moartea lui va aduce şi moartea sa... De aceea împăratul îi dete drumul lui Avandi, scoţându-l din juvăţ.

— Eşti liber... şi-ţi doresc să trăieşti ani mulţi şi fericiţi...

Lupul care nu mănâncă oi

UN CIOBAN BĂTRÂN s-a întâlnit cu vestitul Avandi, pe care l-a întrebat:

— Spune-mi, te rog, Avandi, eu pasc oile de mulţi ani, dar n-am întâlnit până acum lup care să nu mănânce oi; o fi existând un asemenea lup?

— Desigur, desigur, răspunse imediat Avandi, există.

— Cum, Avandi? Glumeşti? Ce lup este acela care nu mănâncă oi? Ce lup e acela? Spune-mi...

— Îţi spun eu: lupul mort. El nu mănâncă oi.

Malî şi fiul ei caută soarele

IATĂ, ne trezim în fiecare dimineaţă, în jur e lumină, şi cine nu ştie că lumina se datoreşte soarelui? Chiar dacă nu îl vedem în fiecare zi, razele lui străpung norii groşi care-l acoperă şi ajung până la noi pe pământ. Şi cine nu ştie că fără

lumina şi căldura lui pe pământ nu poate trăi nimic: nici oameni, nici animale, nici plante sau păsări? Dar nu ştiţi că nu întotdeauna a fost aşa.

Demult, tare demult erau meleaguri de care soarele nu ştia, şi acolo domnea mereu noaptea. Ziua şi noaptea erau fără lumină, fără căldură, numai întuneric şi frig. Dar mai rău era că peste tot trăiau animale mari şi rele, care mâncau oameni, iar ei nu se puteau apăra fiind întuneric şi nevăzând.

Atunci toţi oamenii s-au strâns la un loc şi au hotărât să aleagă dintre ei o solie care să meargă la soare. Era însă tare greu de ales, fiecare voia să fie el trimisul şi cum nu se puteau hotărî, un bătrân de peste şaizeci de ani le-a spus:

— Mă voi duce eu! Sunt bătrân, nu mai pot munci mult, în schimb pot să merg. Acest lucru cred că-l voi putea îndeplini.

— Nu, eu mă duc, se auzi o voce hotărâtă. Sunt voinic, sănătos, pot merge iute optzeci de km pe zi, şi voi ajunge repede.

Cel care vorbise era un bărbat vânjos, cu umeri laţi şi puternici. Dar nici ceilalţi nu se lăsau mai prejos, bărbaţi tineri sau bătrâni, femei, copii, toţi îşi arătau calităţile şi voiau să meargă la soare, şi toţi promiteau că vor ajunge repede şi se vor

întoarce cât pot de repede.

Deodată în mulţime s-a auzit vocea hotărâtă a unui băieţel cam de zece ani.

— Nu, nu se poate! Bunici, unchi, mătuşi, fraţi şi surori, nu puteţi să mergeţi, fiindcă soarele este foate departe; şi-ar trebui patruzeci-cincizeci de ani poate, sau mai mult, chiar nouăzeci. Eu sunt copil, nu sunt împovărat de ani, şi trebuie să ajung.

De-abia a terminat băieţelul de vorbit şi în jur s-au auzit voci:

— Are dreptate copilaşul.

— Este voinic, spunea altul.

— E mai bine să meargă el.

— E şi tare isteţ.

— Aşteptaţi puţin, aşteptaţi puţin, spuse atunci o femeie tânără de douăzeci de ani, care se numea Malî.

Ea a ridicat o mână, arătând că vrea să vorbească. Toţi au tăcut. Şi iată ce le-a spus Malî:

— Băieţelul a vorbit înţelept. Soarele este foarte departe. După părerea mea, nici în optzeci de ani nu străbatem calea până la soare, şi atunci când omul îmbătrâneşte îi este greu să meargă mult şi repede. De aceea cred că trebuie să merg eu. Sunt sănătoasă, voinică, şi nu îmi este frică de munţii

înalţi şi abrupţi, nici de şerpii otrăvitori şi nici de fiarele sălbatice. Iar mai mult decât asta, aştept un copil, dacă nu voi reuşi, va continua el drumul meu.

Imediat toată lumea a încurajat-o cu bucurie şi încredere, şi au rugat-o ca atunci când va ajunge la soare să-i vestească printr-un foc mare, aprins pe cer, pe care-l va vedea toată lumea.

După aceea, Malî a pornit la drum. Mergea spre răsărit. După opt luni ea a născut un băiat voinic şi sănătos. Şi-a mers, a mers mult fără întrerupere. Au trecut şaptezeci de ani şi Malî simţea că merge din ce în ce mai greu, picioarele aproape că nu le mai putea mişca. Atunci a poposit la o familie de ţărani şi a rugat pe fiul său să meargă mai departe.

În cei şaptezeci de ani cât au mers, Malî şi fiul ei au trecut mii de munţi, sute de ape, au întâlnit prăpădenie de şerpi, şi fiare îngrozitoare. Au întâlnit în cale atâtea piedici, au suferit mult, şi de multe ori viaţa le-a fost în primejdie. Dar au trecut ei peste toate, pentru că pretutindeni unde îi întâlneau, oamenii îi ajutau; le schimbau încălţările rupte de atâta mers, şi hainele zdrenţuite, sfâşiate de stânci şi copaci. Îi hrăneau, le arătau drumul, îi treceau cu barca peste ape, şi ei doreau tot mai mult

să ajungă repede, să-i ajute pe cei de acasă.

De aceea, din zi în zi, necazurile, în loc să-i slăbească, îi făceau şi mai puternici. Erau aşteptaţi cu încredere, iar oamenii le arătau prietenie şi le dădeau ajutor.

Cei de acasă, după plecarea lui Malî, priveau mereu spre răsărit.

Dar iată, au trecut zece ani, douăzeci, treizeci, patruzeci, şaptezeci de ani, iar pe cer nu apărea nici o veste, nici o rază de foc. Totul era ca înainte: beznă, frig peste tot, fiare sălbatice care mâncau şi înfricoşau oamenii.

Încet-încet, oamenii au început să creadă că Malî a murit, că nu mai are cine să ajungă la soare şi speranţa lor scădea din zi în zi. Se vor împlini curând o sută de ani de când a plecat Malî, dar cine mai crede că va vedea soarele?

Cu câteva clipe înainte de a se împlini anul o sută, oamenii au văzut la răsărit o lumină roşie, care cuprindea o jumătate de cer.

Peste tot se auzeau oameni spunând:

— Malî a ajuns, şi iată că ne dă vestea promisă.

După aceea a răsărit soarele. Mii şi sute de mii de raze porneau spre pământ. Munţii şi văile parcă erau oglinzi, cuprindeau şi reflectau razele, iar

animalele fioroase, sălbatice, care îngrozeau oamenii de mii de ani, erau silite să fugă, să dispară.

De atunci oamenii, pentru a-şi exprima recunoştinţa faţă de Malî şi fiul ei, dimineaţa, când primele raze de foc înroşesc cerul la răsărit, îşi amintesc că Malî îi vesteşte mereu, şi atunci se scoală, pornesc să muncească cu hărnicie şi voioşie, până când, obosiţi şi ei şi soarele după ziua de trudă, se întorc acasă, pentru a se odihni, ca a doua zi să vadă iar semnul, să muncească mai cu spor.

Prinţesa Lunii

A FOST ODATĂ un bătrân tăietor de bambus.

Într-o bună zi, în timp ce îşi vedea de treabă, găsi o tulpină de bambus care strălucea ca soarele, aproape de rădăcină. Minunându-se foarte, omul nostru se trase mai aproape de tulpină şi dădu cu ochii de o fetiţă cum nu se poate mai drăguţă, înaltă numai de-o şchioapă şi aşezată în scobitura tulpinii de bambus de unde ţâşnea lumina.

Întrucât moşneagul şi baba lui n-aveau copii, se gândi de îndată să ducă fetiţa acasă. Zis şi făcut. În căminul lor o crescură ca pe o adevărată fiică. După aceea, adeseori i se întâmplă bătrânului să găsească galbeni de aur în tulpina unora dintre bambuşii pe care-i reteza, aşa că nu trecu multă vreme şi ajunse destul de înstărit.

Se scurseră vreo trei luni, în timpul cărora fetiţa creştea văzând cu ochii. Ajunse nu numai o fată în

toată firea, dar şi de o frumuseţe neasemuită. Era o asemenea încântare pentru cei doi bătrâni, încât numai uitându-se la ea şi uitau de toate necazurile şi suferinţele de care avuseseră parte în viaţă. Aşadar, o numiră pe fiica lor Prinţesa Kaguya, adică Prinţesa Lunii.

Frumuseţea aproape nefirească, nemaivăzută pe pământ, a Prinţesei Kaguya făcu să i se ducă foarte curând vestea pe tot cuprinsul ţării. Drept care, o sumedenie de flăcăi chipeşi şi voinici veniră rând pe rând să o peţească. Numai că ea nu vru să dea ochii cu nici unul dintre ei şi-i trimitea pe toţi de unde veniseră. Totuşi, fiind hotărâţi să nu-şi piardă nădejdea din pricina purtării ei, cinci peţitori se întoarseră mereu la ea, zi de zi, măcar că ea nu le îngăduia niciodată s-o vadă. Erau cu toţii tineri de neam mare, printre ei aflându-se şi un prinţ, băiatul împăratului.

Bătrânul ţinea foarte mult să aleagă un mire dintre cei cinci, aşa că-i vorbi despre aceasta Prinţesei Kaguya. Departe însă de a fi încântată, ea dădu fiecăruia dintre cei cinci peţitori o treabă cum nu se poate mai grea, zicând că-l va lua de bărbat doar pe cel ce va fi în stare să îndeplinească aşa cum se cuvine ceea ce cerea ea.

Ea cerea peţitorilor să-i aducă fiecare câte un dar preţios şi rar, adică un castronaş de piatră, o pânză care nu ia foc niciodată, o ţesătură din blana Şobolanului de foc despre care se spunea că trăieşte în China, nestematele care strălucesc în cinci culori pe capul balaurului Ryu şi un ghioc făcut de rândunică.

Mistuiţi de dorinţa fierbinte de a obţine mâna Prinţesei Kaguya, unii dintre cei cinci tineri de neam îşi jertfiră rangul sau averea pentru a ajunge să capete darurile cerute, iar unul dintre ei îşi pierdu chiar viaţa. Dar nici unul nu izbândi în căutările lui, lucru care nici nu trebuie să ne mire, întrucât toate darurile dorite de Prinţesa Kaguya nu se puteau afla pe lumea asta.

Într-un târziu, ajunseră chiar şi la urechile împăratului vorbe despre frumuseţea fără seamăn a Prinţesei Kaguya, care nu voia să se mărite cu nimeni. Şi împăratul se hotărî s-o ia de soţie, aşa că-i spuse bătrânului s-o facă să se supună. Firește că moşneagul se bucură tare mult, dar Prinţesa Kaguya nu consimţi nici de data asta. Ba chiar zise că-şi va pune capăt zilelor, dacă va fi silită să se mărite. Numai că împotrivirea ei straşnică avu darul de a aprinde şi mai tare călcâiele împăratului.

Şi, într-o bună zi, când plecă la vânătoare, împăratul trecu pe la casa moşneagului şi încercă s-o ducă în palatul lui pe Prinţesa Kaguya. Dintr-o dată ea se făcu nevăzută. Dându-şi seama că nu are de-a face cu o fată obişnuită, împăratul îşi mută gândul de la ea şi se întoarse în palatul lui.

Trecură trei ani de la această întâmplare şi Prinţesa Kaguya se făcu tot mai frumoasă şi mai atrăgătoare. Dar în primăvara următoare, începu deodată să cadă tot mai des pe gânduri, din pricini necunoscute, în nopţile cu lună, iar pe chipul ei frumos se aşternu o umbră de tristeţe. Uneori, în timp ce privea la lună, obrajii i se brăzdau de lacrimi. Pe măsură ce trecea timpul, tristeţea şi mâhnirea o copleşeau tot mai mult.

Într-o bună zi, nemaiputând îndura s-o vadă în starea aceasta tristă, moşneagul îi spuse Prinţesei Kaguya:

— Ce te necăjeşte, fetiţa mea, când vezi luna?

— Ei bine, răspunse fata cu lacrimi în ochi, de mult am vrut să-ţi spun, dar până acum am tot şovăit.

Moşneagul rămase mirat. Şi atunci Prinţesa Kaguya începu să-i spună următoarea poveste:

— Ca să-ţi destăinui adevărul adevărat, eu mă

trag din lună. Am săvârşit un păcat şi drept pedeapsă am fost trimisă să petrec o vreme aici pe pământ. Acum, că păcatul mi-a fost iertat, o să vină o solie din lună, în noaptea luminoasă de la mijlocul lui Gustar[1], ca să mă ducă înapoi acolo. Aşadar, va trebui să-mi iau rămas bun de la voi şi de la toţi ceilalţi, care au fost atât de buni cu mine în toţi aceşti ani. Iată de ce mă întristez şi-mi dau lacrimile.

Uimit la auzul unei asemenea veşti, moşneagul zise:

— Cum pot să te las tocmai pe tine, pe care te-am scos dintr-un bambus şi te-am crescut până astăzi, să fii smulsă din preajma noastră şi dusă pe tărâmul lunii?!

Trist şi mâniat, el se grăbi atunci să spună şi împăratului.

Hotărât să împiedice ducerea Prinţesei Kaguya pe tărâmul lunii, împăratul porunci comandantului gărzii imperiale să apere casa moşneagului în noaptea de 15 august cu două mii de ostaşi puşi sub ordinele sale.

Peste tot, în curte, în grădini, pe acoperişuri,

---

[1] Gustar (popular) — luna august (n. red.).

erau o sumedenie de ostaşi cu arcuri şi săgeţi, gata să doboare orice fiinţă care s-ar vedea mişcându-se pe cerul nopţii. Ba, mai mult, în ungherul cel mai neumblat al casei clădiră o încăpere tainică, anume făcută pentru a o putea păzi cu străşnicie pe Prinţesa Kaguya.

În toiul nopţii, împrejurimile casei fură deodată scăldate de o lumină puternică, de parcă ar fi fost ziua în amiaza mare. Apoi, dintr-un colţ al cerului, coborî pe nori o ceată de fiinţe îmbrăcate în straie ciudate, cum nu se mai văzuseră niciodată pe lumea asta. Ostaşii încercară să tragă cu arcurile, dar, nu se ştie din ce pricină, îşi pierduseră cu toţii puterea de luptă.

În timp ce toţi rămaseră încremeniţi, nici unul dintre arcaşi nemaiputând să sloboadă vreo săgeată, solia de pe lună trecu senină prin grădină, de parcă ar fi fost ţara nimănui. Intră în casă, o scoase pe Prinţesa Kaguya din tainiţă şi o urcă într-o caleaşcă zburătoare.

Odată aflată acolo, ea îşi dezbrăcă rochia pe care o purta şi-şi puse un veşmânt adus de solia cerească. Prinţesa Kaguya, care plângea îndurerată la despărţirea de cei dragi, se prefăcu îndată într-o doamnă împietrită, din împărăţia lunii, frumoasă,

dar fără pic de simţire. Iar caleaşca păzită de ceata cerească se înălţă încet către lună, lăsând în urmă pe cei două mii de ostaşi, nemişcaţi ca nişte stane de piatră, şi pe moşneag, şi pe babă vărsând lacrimi fierbinţi.

Lupta dintre maimuţă şi rac

A FOST ODATĂ ca niciodată, spune povestea, un rac şi o maimuţă. Când s-au întâlnit pe un drum de ţară, racul ducea în spinare un bob de orez, iar maimuţa, un sâmbure de curmal. Maimuţa era lihnită de foame şi tare ar mai fi vrut să mănânce bobul de orez al racului.

— Dragă raculeˆ, zise maimuţa, ce-ar fi dacă ai schimba bobul tău de orez cu sâmburele meu de curmal?

Fireşte, racul nici măcar n-a vrut să audă de o propunere atât de neroadă şi-şi văzu de drum. Dar maimuţa cea şmecheră şi linguşitoare se ţinea scai de el:

— Nu-ţi dai seama că după ce mănânci bobul de orez rămâi sărac lipit pământului? Pe când dacă vei sădi sâmburele de curmal, el va încolţi curând şi va deveni un copac mare şi roditor. Iar din fructele lui te vei putea hrăni timp îndelungat, după gustul inimii. Hai să facem schimbul!

În cele din urmă, maimuţa cea guralivă reuşi să-l convingă pe rac să schimbe bobul de orez cu sâmburele de curmal. Maimuţa mâncă imediat bobul de orez, în timp ce racul duse sâmburele de curmal acasă şi îl sădi într-un colţ al grădinii sale.

De atunci, se ducea în fiecare zi în grădină şi săpa şi uda cu grijă locul unde sădise sâmburele. Odată zise:

— Dacă nu încolţeşti, să ştii c-am să te tai cu sapa!

De teamă, sâmburele de curmal încolţi numaidecât. Atunci racul veni la el cu o foarfecă şi-i spuse:

— Dacă nu creşti repede, am să te tai cu foarfeca!

Fiindu-i din nou teamă, sâmburele de curmal crescu repede, până ajunse un copac înalt şi frumos. De data aceasta, racul veni cu o secure şi-i spuse:

— Dacă nu rodeşti, te dobor la pământ cât ai

clipi din ochi! Să ştii că nu glumesc!

Speriat de-a binelea, curmalul rodi peste noapte şi iată-l în sfârşit un curmal plin de fructe.

În curând a venit toamna. Curmalele s-au copt şi au devenit de un roşu îmbietor. Maimuţa a intrat în ograda racului ca la ea acasă, s-a urcat în pom, s-a aşezat pe cea mai încărcată ramură şi a început să se înfrupte din delicioasele curmale. Observând-o, racul s-a apropiat şi i-a spus:

— Eu nu mă pot urca în pom. Rogu-te, rupe o curmală coaptă şi arunc-o jos.

— Bine, răspunse maimuţa.

Rupse o curmală verde şi o azvârli racului. Acesta muşcă din curmală, dar era îngrozitor de acră.

— Dă-mi, te rog, una mai dulce, o imploră el pe maimuţă.

Dar maimuţa rupse din nou o curmală verde şi o aruncă cu ea drept în spinarea racului. Rănit, sărmanul rac a trebuit să zacă mult timp la pat.

Racul avea mai mulţi copii, mici şi drăgălaşi. Dar din cauză că tatăl lor era ţintuit la pat, ei plângeau amarnic în fiecare zi. Impresionată de suferinţa răcuşorilor, o viespe le promise că-i ajută să-şi răzbune tatăl. Zbură imediat prin împrejurim

şi răspândi vestea. O castană, un ac de cusut şi o piuliţă se oferiră imediat să-i ajute.

Într-o bună zi, răcuşorii şi prietenii lor porniră spre casa maimuţei. Din fericire, n-o găsiră acasă. Aşa că porniră imediat să pună în aplicare planul răzbunării. Castana se ascunse în vatră, răcuşorii în căldarea cu apă din bucătărie, iar piuliţa se urcă pe acoperiş, chiar deasupra intrării, aşteptând întoarcerea maimuţei.

Pe seară, maimuţa veni acasă zgribulită de frig.

— Văleu, ce frig e, se plânse ea, înghesuindu-se cât mai aproape de focul din vatră.

Castana, bine încinsă, ţâşni atunci din foc, izbind-o pe maimuţă drept în spinare. De usturime, maimuţa alergă la căldarea cu apă din bucătărie. Dar când vru să-şi răcorească arsura cu apă rece, răcuşorii îşi înfipseră cleştişorii în mâna maimuţei. Înnebunită de durere, maimuţa îşi aminti că pasta de fasole alină durerile provocate de arsuri. Fugi la oala cu fasole, ridică repede capacul şi viespea bâzzz, bâz! se năpusti asupra ei, înţepând-o de mama focului. Ca să scape de acul neîndurător al viespii, se gândi să se ascundă în aşternut. Aici altă surpriză — acul de cusut, care abia o aştepta!

— Vai de mine! se văicări maimuţa. În propria

mea casă nu pot găsi un locşor unde să-mi oblojesc durerile!

Plângând, o zbughi spre ieşire. Piuliţa, care până atunci stătuse liniştită, bucurându-se de isprăvile prietenilor ei, făcu un salt şi poooc! în capul maimuţei.

Maimuţa se ridică cu greu de jos şi, abia vorbind de durere, spuse:

— Iertaţi-mă, iertaţi-mă! N-am să mai fiu rea niciodată.

Şi astfel, spre marea bucurie a răcuşorilor şi a prietenilor lor, maimuţa îşi ceru scuze, promiţând să fie bună şi să se poarte frumos, în primul rând cu racul pe care-l înşelase.

Issun-boshi

CU FOARTE MULŢI ANI în urmă, undeva în Japonia, trăiau fericiţi doi bătrâni. Atâta doar că nu aveau copii. Într-o zi s-au dus la un altar şi s-au rugat cu lacrimi în ochi:

— O, Doamne-Doamne, îndură-te de noi şi ne binecuvântează cu un copil, chiar de-ar fi cât un degeţel!

Curând după aceea, femeia aduse pe lume un prunc de toată frumuseţea. Atâta doar că băieţelul era tare mic, mai mic chiar decât degetul unui om. Dar şi aşa, cei doi soţi l-au crescut cu drag şi ţineau la el ca la ochii din cap. Cu fiecare zi, copilul devenea tot mai înţelept şi mai bun. Numai că rămânea tot mic de stat. Toţi oamenii din împrejurimi l-au îndrăgit şi-i spuneau Issun-boshi, învăţăcelul.

Într-o bună zi, Issun-boshi se hotărî să plece la Kyoto, capitala imperială, cu speranţa să obţină acolo o slujbă înaltă. Drept care spuse părinţilor lui:

— Tată şi mamă, mă bate gândul să plec în cetatea de scaun, să văd şi să învăţ cât mai mult, pentru a putea ajunge şi eu cineva. Aş putea să vă părăsesc pentru o vreme?

Deşi îngrijoraţi de soarta copilului, părinţii îi dădură cu dragă inimă încuviinţarea, întrucât aveau mare încredere în înţelepciunea fiului lor. Dintr-un ac de cusut îi făcură o sabie micuţă-micuţă şi i-o puseră într-o teacă meşterită dintr-un pai, prinsă de cingătoare. Îi mai dădură un castronaş şi un beţişor

cu care să poată mânca orezul.

Issun-boshi porni de îndată la drum. Prin apropiere curgea un râu ce ducea chiar în cetatea de scaun. Transformând castronaşul în barcă şi beţişorul în vâslă, el călători zile întregi pe apă până ajunse la oraşul cel mare. Începu să se plimbe de colo până colo, până se pomeni în faţa unui palat mare şi frumos, în care locuia unul din cei mai puternici dregători. Issun-boshi se opri în faţa porţii şi strigă:

— Oameni buni! Hei, oameni buni!

Un slujitor veni în grabă, privi jur-împrejur şi, cum nu văzu pe nimeni, se pregătea să se întoarcă în palat, când vocea răsună din nou:

— Oameni buni! Hei, oameni buni!

Glasul părea să vină dintr-o pereche de saboţi înalţi, aflaţi chiar în faţa porţii. Servitorul îi ridică cu grijă şi mare-i fu mirarea când îl zări pe Issun-boshi.

— Mă numesc Issun-boshi şi am venit în cetatea de scaun să învăţ. Îngăduiţi-mi să intru în alaiul marelui dregător, se rugă el.

Întrucât acest pitic, atât de mic şi de ciudat îi stârni mirarea, slujitorul îl luă frumuşel cu două degete şi-l duse în faţa dregătorului. Când fu aşezat

în palma acestuia, Issun-boshi făcu o plecăciune tare frumoasă. Acest lucru plăcu atât de mult dregătorului şi oamenilor lui, încât se hotărî să-l ia pe pitic în slujba sa şi-i încuviinţă să locuiască la palat.

Cu toate că era atât de mic, Issun-boshi era foarte înţelept şi reuşea să îndeplinească cu mare iscusinţă poruncile primite. Devenea, cu fiecare zi, tot mai atrăgător. În curând câştigă inimile tuturor celor din palatul dregătorului. Dar, mai ales, inima fetei acestuia, care îl îndrăgise atât de mult, încât nu se mai despărţea de el în ruptul capului.

Într-o zi, fiica acestui dregător se duse la Kiyomizu, însoţită de Issun-boshi, spre a se ruga la templul zeiţei îndurării. Când se întorceau acasă, doi zmei ieşiţi la drumul mare săriră înaintea lor, cu gândul s-o răpească pe fată. Issun-boshi, până atunci ascuns într-una din mânecile fetei, sări jos ca fulgerul, îşi scoase sabia făcută dintr-un ac şi strigă la zmei:

— Hei! Ştiţi voi cu cine aveţi de-a face? Cu Issun-boshi, paznicul fiicei dregătorului!

Asta nu-l împiedică pe unul din zmei să-l înghită cât ai clipi o dată. Dar Issun-boshi era atât de mic, încât se mişca în voie în pântecul zmeului.

Îşi scoase acul ce-i slujea drept sabie şi începu să împungă în dreapta şi-n stânga în burta zmeului. Înnebunit de durere, zmeul îşi eliberă numaidecât prizonierul. Cum îl văzu din nou afară, celălalt zmeu se năpusti asupra lui, hotărât să-l strivească dintr-o singură lovitură. Numai că Issun-boshi sări cu îndemânare pe sprânceana zmeului şi-i înfipse sabia în ochi. Orbit şi înnebunit de durere, cu lacrimile şiroindu-i pe obraji, zmeul o luă la sănătoasa, urmat de celălalt zmeu.

Când tocmai se pregătea s-o ducă acasă pe fata dregătoruiui, care rămăsese plângând la marginea drumului, Issun-boshi găsi un ciocănel de lemn, uitat de zmei. Era comoara cea mai de preţ a acestora, numită „Uchide-nokozuchi", adică ciocanul norocului. Dacă vroiai să obţii ceva de la el, orice, n-aveai decât să-l învârţi. Aşa de mare fusese spaima zmeilor când au luat-o la sănătoasa, încât îşi uitaseră până şi comoara lor fermecată. Issun-boshi luă ciocanul şi-l arătă fetei.

— Dragă Issun-boshi, zise ea, acesta este ciocanul norocului şi cu ajutorul lui poţi obţine tot ce doreşti: bani, orez sau orice altceva!

— N-am nevoie nici de bani, nici de orez. Tot ce vreau e să cresc mare!

Fata învârti atunci ciocanul prin aer şi porunci:

— Ciocan fermecat, ajută-l pe Issun-boshi să crească mare!

Ca prin farmec, Issun-boshi începu să se înalţe şi să se înalţe, până deveni un tânăr samurai fără seamăn de chipeş. Nu mult timp după aceea, Issun-boshi, acum un viteaz în toată puterea cuvântului, o luă pe fata dregătorului de soţie. Tinerii însurăţei plecară la părinţii lui Issun-boshi şi trăiră fericiţi împreună până la adânci bătrâneţi.

Piuliţa fermecată

ÎNTR-UN MIC SAT japonez de pe malul mării, trăiau odată doi fraţi. Fratele mai mare era harnic, iar cel mic, leneş. Într-o zi, fratele mai mare se duse la pădure să taie lemne. Munci fără odihnă până la amiază. Când soarele ajunse drept în creştetul capului, un bătrân se opri în faţa sa. Avea în mână o piuliţă de piatră, în care se măcina orezul.

— Aceasta este o piuliţă fermecată. Tu eşti om bun şi harnic, piuliţa îţi va da tot ceea ce vei dori. Mestecă în ea cu pistilul[1] şi spune-ţi dorinţa. Te rog s-o iei cu tine acasă, spuse bătrânul către băiat.

Îi lăsă darul şi, înainte ca băiatul să poată privi piuliţa, bătrânul era de-acum departe; nici nu avu timp să-i mulţumească. Dar se bucură foarte mult şi fericit luă piuliţa şi alergă acasă.

— Piuliţă, te rog, dă-mi orez! Avem nevoie de orez! se rugă el frumos şi învârti cu pistilul în piuliţă, până când se auzi sunând.

Deodată din piuliţă începu să curgă orez, o grămadă întreagă de orez. Într-o clipită, toate ungherele din casa săracului se umplură de orez.

— Îţi mulţumesc, piuliţă! spuse cu modestie şi cu dragoste fratele mai mare.

Şi, deoarece avea prea mult orez, se duse în sat şi-l dărui oamenilor.

— Îţi mulţumim, îţi mulţumim mult! Ne-ai ajutat să nu ne moară copiii de foame! îi spuneau sătenii.

---

[1]Pistil (pisălog) — unealtă casnică (de lemn, metal sau piatră), cu o măciucă la un capăt sau la amândouă, cu care se pisează ceva în piuliţă (n. red.).

Numai fratele său leneş nu era mulţumit. „Eh, dacă aş avea eu o piuliţă ca aceasta, aş şti să o folosesc altfel!“ mormăia el.

Într-o zi, când fratele mai mare se duse la pădure să taie lemne, fratele cel mic luă piuliţa şi plecă din sat cu ea. Dar când să treacă de ultima casă, se gândi: „Ce-ar fi să fug, să am piuliţa numai pentru mine şi să nu mi-o fure nimeni?“

În cele din urmă se hotărî să plece pe mare. Luă o barcă cu vâsle, puse în ea piuliţa şi încercă să vâslească spre largul mării. Se îndepărtă repede de mal şi barca se legăna pe valurile puternice. Leneşului i se păru că se află destul de departe de mal, pentru ca nimeni din sat să nu-l poată găsi. Se opri, nu mai vâsli şi începu să se gândească ce ar putea să ceară piuliţei. „Am găsit! Cel mai mult îmi plac covrigii dulci de orez!“ Mestecă tare cu pistilul în piuliţă, aşa cum văzuse la fratele său şi porunci:

— Să-mi dai covrigi! Să-mi dai mulţi covrigi dulci de orez!

Abia termină vorba, când începu să iasă din piuliţă o mulţime de covrigi albi şi buni.

— Ce bunătate! Numai covrigi dulci! Şi toţi sunt numai ai mei! se entuziasmă leneşul.

Apoi se repezi la ei şi-i mâncă pe toţi.

Dar covrigii erau dulci şi au fost atât de mulţi, încât deodată îi veni pofta să mănânce şi ceva sărat, ca să scape de gustul dulce.

Din nou învârti cu pistilul în piuliţă şi spuse:

— Să-mi dai îndată sare! Vreau sare!

Deodată începu să curgă din piuliţă sare albă. Curgea mereu.

Leneşul luă sarea în mână şi strigă:

— Destul! Destul! Ajunge!

Dar sarea curgea fără încetare, se umplu barca, se cufundă împreună cu leneşul, dar el se ţinea de barcă şi continua să strige:

— Destulă sare! Destulă sare!

Din piuliţă însă sarea curgea mereu şi continuă să curgă şi acum. De aceea marea este sărată.

Take-Trai

ÎNTR-UN SAT trăia un om foarte distrat. Toţi îi spuneau: Take-Trai.

De cu seară, Take-Trai spuse soţiei:

— Pregăteşte-mi hainele de sărbătoare. Mâine în zori plec la oraş, la iarmaroc.

— Vei avea tot ce-ţi trebuie, numai să nu uiţi un cadou pentru mine.

În zori, Take-Trai era în picioare.

— Nevastă, nevastă, unde mi-i pălăria? întrebă el cotrobăind prin casă.

— Este în cuierul din tindă, răspunse nevasta sa cu voce somnoroasă.

În tindă atârnau alături în cuier pălăria şi coşul de paie. Take-Trai puse pe cap coşul de paie. În piciorul drept încălţă un pantof de paie, iar în cel stâng un sabot de lemn.

„Cine trebuie să plece, n-are timp de aşteptat", îşi spuse el strângându-şi brâul. Dar după o clipă se gândi: „Să iau cuţitul cu mine. Câte pericole paşte pe un om la drum!" Îndată strigă:

— Hei, nevastă! Mi-ai pregătit cuţitul pentru drum?

— Da, l-am pregătit, este în cui în bucătărie.

Take-Trai se duse în bucătărie. Cuţitul atârna de un cui în perete, iar alături se afla o umbrelă. Take-Trai luă umbrela, o înfipse la brâu şi porni repede spre oraş, la iarmaroc.

Abia ajunse în satul vecin şi fu înconjurat de o

mulţime de oameni, care se holbau la el:

— Uitaţi-vă ce om ciudat, în loc de pălărie şi-a pus coşul pe cap!

„Curios, cine-i zăpăcitul care poartă un coş în loc de pălărie?" se gândea Take-Trai, uitându-se în stânga şi în dreapta.

De-abia dincolo de sat, când vru să se mai răcorească puţin, vru să-şi scoată pălăria şi dădu de coş. De mânie îl aruncă în şanţ.

Dar, în drum spre oraş, Take-Trai mai trecu printr-un sat. Abia intră, când deodată auzi râsete împrejur:

— Uitaţi-vă, uitaţi-vă, ce om ciudat, are un picior încălţat cu paie, celălalt cu lemne.

Take-Trai se uită la picioarele sale. Amuţi de mirare. Îşi aruncă repede papucul de paie şi sabotul de lemn şi porni mai departe.

Mergea şi se uita cum oamenii strângeau orezul de pe câmp. Saluta secerătorii, iar aceştia răspundeau politicos:

— Pe o căldură ca asta mergi fără pălărie. Ai putea cel puţin să-ţi aperi capul cu umbrela.

— Dacă aş avea umbrelă, n-aş aştepta sfatul vostru.

— Dar ce ai la brâu?

— Cum ce am? Un cuţit!

— Om bun, aceasta-i umbrelă, nu cuţit.

Take-Trai se înfurie: „Nevastă-mea mi-a făcut asta. Am să-i arăt eu. Mă întorc îndată acasă."

Când ajunse în satul său, intră în prima casă din marginea satului.

— Eşti o leneşă, o neglijentă, o necinstită, începu el să strige încă din prag. Din cauza ta a trebuit să mă întorc din drum, să renunţ la iarmaroc.

— Nu cumva ai greşit casa, vecine? întrebă gospodina.

Take-Trai se ruşină foarte mult. Ieşi din casă şi alergă la prăvălie, ca să cumpere un mic dar pentru vecină şi să se scuze astfel pentru neplăcerea făcută.

— Cer scuze că am strigat atât de tare, începu el din prag, când se întoarse de la prăvălie. V-am adus în dar un pachet de ceai.

— Nu-mi aduc aminte să fi strigat la mine. Şi apoi, prin ce minune te-ai întors atât de repede de la oraş?

Take-Trai de-abia acum îşi dădu seama că intrase în propria sa casă.

Dar de data asta se bucură foarte mult.

— N-am găsit nimic interesant la iarmaroc. Ţi-am cumpărat un pachet de ceai şi m-am întors.

Prepară un ceai proaspăt, bun, să-l bem împreună.
De-ar fi ştiut nevastă-sa ce-a păţit el!...

Comoara cea mai de preţ

UN PRINŢ OARECARE avea obiceiul să strângă tot felul de comori şi lucruri vechi şi ciudate, pe care le păstra cu sfinţenie în castelul său.

Dar ce nu avea el! Şi cornul leului bărbos, şi buricul peştelui, evantaiul, ba chiar şi cingătoarea zeului tunetului, Caminarisam!

Prinţul se mândrea foarte mult cu obiectele sale rare. Dar cel mai de preţ lucru la care ţinea cu deosebire era un cocoş de aur. Cu toate că era făcut în întregime numai din aur, semăna întru totul cu un cocoş adevărat. În fiecare zi, de cum începeau să mijească zorile, el cânta de trei ori: „Cu-cu-ri-gu!"

Cea mai mare plăcere pentru prinţ era atunci când, din vreme în vreme, îşi scotea din cuferele zăvorâte comorile sale şi le admira ceasuri întregi.

Desfătarea nu-l obosea niciodată şi nici nu cunoştea margini atunci când el îşi privea comorile care îi erau cele mai aproape de sufletul său.

Prinţul avea opt slujitori. Fiecare dintre ei, aşa cum se cuvine slujitorilor de prinţi, aveau de asemenea şi ei obiectele lor de preţ, cu care se mândreau.

Într-o zi, prinţul îşi chemă slujitorii şi le spuse:

— Iată despre ce este vorba: mâine seară ofer o privelişte a comorilor mele cele mai de preţ. Să veniţi cu toţii la castel, cu raritățile pe care le aveţi şi voi. Cel a cărui comoară va fi mai de preţ va primi din partea mea o răsplată bogată.

Slujitorii se bucurară.

„Parada comorilor!" se auzea pretutindeni. Era un lucru foarte interesant şi fiecare spera:

— Răsplata o voi primi eu!

— Ba nu, eu!

Astfel, certându-se, curtenii se împrăştiară pe la casele lor.

Veni şi seara celei de-a doua zi. Prinţul îşi scoase cocoşul de aur şi aştepta să se înfăţişeze şi slujitorii săi cu obiectele lor de preţ.

În curând apăru primul slujitor. El îşi aduse „Ochiul balaurului".

Al doilea slujitor sosi cu un craniu mic.

— Iată craniul unui viţel, spuse el satisfăcut.

Al treilea slujitor sosi cu felinarul unei vrăjitoare. Al patrulea, cu cizme de vrabie. Al şaselea, cu aripile şi picioarele unui porumbel-sfârlează. Al şaptelea, cu o ureche făcută să audă surzii.

Unul după altul se adunară cu ciudăţeniile lor, şapte slujitori, şi aşteptară pe cel de al optulea, dar acesta, nu se ştie de ce, întârzia.

— Unde o fi? Ce s-a întâmplat cu el?

— Pesemne n-are ce arăta!

— Se vede doar că din pricina asta n-a venit! Păcat...

În timp ce cei şapte slujitori vorbeau astfel, apăru şi cel de-al optulea slujitor. Se aplecă cu mult respect în faţa prinţului.

— Am întârziat, luminăţia voastră, nu am nici o scuză pentru acest lucru.

— Ai să te scuzi mai târziu. Acum arată-ne repede ce comoară ai adus?

— Da, da... numai că eu n-am nici o comoară care s-ar putea numi într-adevăr de preţ. Nu am ştiut ce să aduc în astă seară şi atunci am luat cu mine o comoară dintre cele mai obişnuite.

— O! O comoară obişnuită? Asta ce-o mai fi? Arat-o îndată, ca să ne dumirim!

— Am lăsat-o în faţa porţii castelului.

— Cum aşa, fugi repede după ea!

— Da, luminăţia voastră. Numaidecât!

Cel de-al optulea servitor plecă şi îndată se întoarse cu comoara lui. Erau patru băieţi cuminţi şi patru fetiţe drăgălaşe. Copiii se aşezară perechi-perechi şi se înclinară respectuos în faţa prinţului şi a celor prezenţi.

Deodată marea sală se lumină de strălucirea obrajilor însufleţiţi ai copiilor. Iar cocoşul de aur al prinţului cât şi curiozităţile slujitorilor săi pălirâ în faţa acestei comori

— Mda... spuse prinţul oftând, într-adevăr este o comoară foarte frumoasă... Sunt nişte copii minunaţi! Dar de ce-i zici comoară obişnuită, câtă vreme, alături de ea, raritătile şi obiectele noastre de preţ arată aproape ca nişte gunoaie? Te invidiez, pentru că ai cea mai de preţ comoară din Japonia: copiii. Ai învins. Răsplata ţi se cuvine ţie. Te felicit! Te felicit!

Auzind ceilalţi slujitori cuvintele prinţului, se ruşinară, plecându-şi capetele în jos şi multă vreme le ţinură astfel, într-o tăcere desăvârşită.

Hainul

A FOST ODATĂ, demult de tot, un om tare hain la suflet. Avea pământuri întinse, case şi alte atâtea bogăţii, dar sufletul lui era negru ca păcura. Cu toţi supuşii lui era neîndurător şi nimeni nu-l iubea. I se dusese vestea de sufletul său rău, rău, până în împărăţia diavolului. Şi, din curiozitate, un drăcuşor se furişă, într-o bună zi, în casa acelui om rău, vrând să se convingă dacă aşa era sau ba. A stat la pândă drăcuşorul şi, când îl văzu că iese din casă şi se pregăteşte să plece cu caleaşca în satul vecin, o zbughi iute înaintea lui, ca să-i iasă în cale. Luând chip şi asemănare de om, după câţiva zeci de metri, iată că-l rugă diavolul cel şiret:

— Te rog să mă iei şi pe mine în caleaşca dumitale!

Dar hainul îl recunoscu după corniţe, deşi îi erau ascunse de un păr negru, stufos. Nu luase niciodată suflet de om în trăsura lui, dar pe un diavol s-a temut să-l respingă.

— Poftim de te urcă, îi răspunse şi-i dădu o mână să urce.

După câtva timp se întâlniră cu o mamă care-şi

bătea băiatul, fiindcă nu-i dăduse ascultare şi, supărată cum era, iat-o spunând cât o ţinea gura:

— Să te ia dracu, năzdrăvane, căci numai supărări îmi faci!

De cum o auzi ce spune, despotul hain îi şopti diavolului:

— Mi se pare că mama aceea ţi-a dăruit pe propriul ei fiu, de ce nu te grăbeşti să i-l iei?

— A spus-o în glumă! Nici nu mă gândesc! îi răspunse diavolul.

Mai departe, iată un bătrân cu o mârţoagă:

— Fir-ai al dracului de cal jigărit! Abia te mai târăşti! înjură amărât bătrânul.

— Nici pe calul ăsta nu-l iei? Nu l-ai auzit pe bătrân c-ar fi bucuros să scape de el? îl stârni din nou omul hain.

— Nu-i adevărat. Ştiu eu cât ţine de mult la calul lui, dar l-a supărat acum, ar fi însă mai necăjit dacă ar rămâne fără el.

Mai departe iată o femeie că se opreşte în faţa trăsurii şi strigă:

— Lua-te-ar dracu de om hain! Din cauza ta nu mai avem de nici unele! Zgârcenia şi răutatea ta ne-au distrus!

Omul cel rău amuţi. Dar diavolul se uită crunt

la el şi se răsti:

— De-astă dată nu mă-nşel, sunt sigur că această femeie a fost sinceră în ce-a spus şi n-a glumit deloc.

Fără a-i da răgaz de dezvinovăţire, din ce auzise şi ce văzuse, diavolul a fost sigur că îi fusese dăruit cu adevărat şi că face bine să-l ducă la el în iad, ca să-l răsplătească.

Gombei-păsărarul

ÎN NORDUL ÎNDEPĂRTAT al Japoniei, în satul Inaghi din insula Hokaido, trăia un ţăran pe nume Gombei. Nu avea nici tată, nici mamă, nici copii. Trăia de unul singur la marginea satului, într-o cocioabă, îndeletnicindu-se cu vânatul raţelor sălbatice.

În fiecare zi, Gombei se trezea până-n zori, mergea la un lac mare ce se afla nu departe de sat, aşeza laţuri de salcie şi multă vreme pândea raţele

lângă apă. Într-o zi izbutea să prindă când trei, când două raţe, dar se-ntâmpla ca în laţ să nu cadă decât o raţă, iar uneori nici una.

Odată, într-o primăvară timpurie, Gombei a venit acasă, trei zile în şir, numai cu câte o raţă. În cea de-a treia seară, însă, întorcându-se de la vânătoare, începu să chibzuiască:

„În fiecare zi pun trei laţuri, veghez lângă lac din zori şi până în noapte, dar prind o singură raţă pe zi. Mâine, din nou va trebui să mă scol cu noaptea în cap, apoi toată ziua voi îngheţa pe mal. Ce-ar fi să pun pe lac o sută de laţuri? Aş prinde dintr-un foc atâtea raţe, încât aş putea să stau o lună întreagă acasă şi să mă-ncălzesc la sobă".

În dimineaţa următoare, Gombei n-a mai plecat de acasă şi a-nceput să împletească laţuri noi, din nuiele de salcie. A împletit el o sută de laţuri, le-a aşezat pe lac şi abia târziu de tot s-a dus să se culce. Toată noaptea n-a visat decât un lucru: că veneau în zbor o mulţime de raţe şi toate se aşezau în laţurile lui. Gombei se trezi în puterea nopţii, se îmbrăcă repede şi alergă spre lac. Dar pe lac nu era nici o raţă. Laţurile arătau aşa cum le lăsase seara. Toate erau legate cu o funie, iar capătul funiei era înfăşurat de un copac. Gombei îşi cercetă din nou

laţurile şi se aşează la pândă, lângă un copac. Treptat se lumină de ziuă. Deodată începură să vină în zbor o mulţime de raţe. Se-nvârtiră în stoluri deasupra lacului, apoi o raţă, după ea a doua, a treia, a patra se aşezară pe apă. Şi de-abia se aşeza raţa pe apă, că şi nimerea în laţul lui Gombei. Curând, în fiecare laţ era câte o raţă. Numai un singur laţ era gol, iar deasupra lacului zbura ultima raţă. Atunci Gombei dezlegă capătul funiei de pe copac şi începu s-o înfăşoare uşor pe mână. Îi părea rău să scoată laţurile atâta vreme cât mai rămăsese unul gol.

„O singură raţă de-aş mai prinde, aş face suta. Atunci aş strânge laţurile. Mai repede, mai repede!" îşi şoptea Gombei.

În curând se lumină de-a binelea şi răsări soarele. De după crestele munţilor, razele luminoase ale soarelui căzeau pe lac, iar apa strălucea. Pe apă, raţele se agitară, bătură din aripi şi toate cele nouăzeci şi nouă, cu laţurile la picioare, se ridicară deasupra lacului. Gombei trase cu putere de funie, dar raţele erau mai puternice decât el: doar erau nouăzeci şi nouă!

Acum nu Gombei trăgea de funie, ci funia îl trăgea pe el. Şi iată că se desprinde de pământ şi se ridică în aer. Cu cât zburau raţele mai sus, cu atât se

ridica şi Gombei. El atârna de capătul funiei şi se ţinea tare de ea cu ambele mâini. Lacul rămăsese departe. Gombei îşi mijea ochii, dar îi era frică să privească în jos. Raţele zburau tot mai sus, tot mai departe, trecând pe deasupra lacului, pe deasupra satului, pe deasupra copacilor, pe deasupra pădurii, se înălţau deasupra munţilor.

Deodată, funia de care atârna Gombei se rupse. Raţele zburară mai departe, iar Gombei rămase atârnat în aer. Inima îi îngheţă de frică. Ar fi putut să cadă, dar nu se întâmplă nimic. Gombei se miră şi, cu teamă, deschise ochii. Ce se întâmplase? Văzu că zboară prin aer. Îl luase vântul. Un vânt puternic îl purta pe Gombei deasupra pământului, deasupra pădurilor, deasupra munţilor, deasupra văilor, deasupra mării, departe-departe spre sud. A zburat o zi, a mai zburat una şi încă una. În cea de a treia zi, vântul se mai potoli şi Gombei, încet-încet, se apropie de pământ. Se uită în jos şi văzu sub el acoperişuri de case şi împrejur numai câmp. Pe câmp, ţăranii semănau orez. Gombei se lăsă în jos, în mijlocul câmpiei. Ţăranii părăsiseră lucrul şi alergară din toate părţile. Gombei îşi mişcă picioarele şi mâinile — din pricina zborului prea lung, el nu-şi simţea nici mâinile, nici picioarele —

apoi, politicos, dădu bineţe ţăranilor şi-i întrebă:

— Ce sat e ăsta? Unde am nimerit?

— Acesta este satul Akano, îi răspunseră ţăranii.

— Niciodată n-am auzit de un asemenea sat. Voi sunteţi japonezi?

— Da, suntem japonezi. Pesemne că tu eşti de departe dacă nu cunoşti satul Akano.

— Eu sunt din insula Hokaido, din nordul Japoniei.

— Satul Akano este pe insula Kiusiu, în punctul cel mai de sud al Japoniei. Cum ai nimerit la noi? Şi de ce ai coborât din cer?

Atunci Gombei le povesti ţăranilor cum l-au ridicat raţele în aer şi apoi cum l-a purtat, trei zile, vântul.

— Acum n-o să mai ajungi acasă, grăiră ţăranii, ascultând povestea lui Gombei. Pentru asta, trebuie să treci multe strâmtori şi mări şi să străbaţi pe jos întreaga Japonie de la sud la nord. Mai bine rămâi aici, ne ajuţi la muncă, iar noi te vom hrăni.

Gombei se gândi puţin şi se învoi.

— În insula mea n-am pe nimeni. De ce nu aş rămâne la voi?

Astfel a rămas Gombei pe insula Kiusiu, în

satul Akano. Îi ajuta pe ţărani la muncă, semăna cu ei orezul, smulgea buruienile. Timpul trecea repede, a trecut primăvara, a trecut şi vara. Orezul crescuse mare şi era copt, numai bun de secerat.

Într-o zi, ţăranii plecară cu secerile pe umăr şi începură să secere. Gombei se apucă şi el cu râvnă de treabă, când, deodată, dădu peste un spic tare gros şi înalt. Gombei îl aplecă la pământ şi tocmai când vroia să-l taie cu secera, spicul se îndreptă şi-l lovi pe Gombei cu atâta putere, că-l aruncă în aer. Dar Gombei nu căzu pe pământ, căci din nou îl înşfăcă vântul şi-l ridică deasupra câmpului.

Gombei nu se mai miră. Înţelesese dintr-o dată despre ce este vorba.

— Fireşte, ăsta este acelaşi vânt care m-a adus în Kiusiu. Acum vântul se întoarce şi o să mă duc acasă.

De data aceasta se aşeză în văzduh bine, ca să nu-i mai amorţească mâinile şi picioarele. Vântul îl purtă pe Gombei deasupra pământului: deasupra pădurilor, deasupra munţilor, deasupra văilor, deasupra mărilor întinse, departe-departe, spre miazănoapte. O zi întreagă zbură Gombei prin aer, dar spre seară vântul se mai linişti şi Gombei se lăsă încet-încet pe pământ.

„Astăzi am zburat numai o zi, iar data trecută trei zile. Înseamnă că nu am ajuns în Hokaido", îşi zise Gombei. Într-adevăr, locul era necunoscut. Cât vedeai cu ochii, numai şes pustiu, nici tu casă de oameni, nici copaci, nici tufişuri. Lui Gombei i se făcu teamă. Începu să se întunece şi din toate părţile se adunau nori întunecoşi. Curând avea să plouă.

„Unde o să mă adăpostesc?" se gândi Gombei. Şi porni degrabă mai departe. Sperase să ajungă la vreun adăpost.

Deodată se împiedică de-o uriaşă ciupercă albă.

„Iată ce ciuperci nemaipomenite cresc în această ţară!" îşi zise Gombei. Dar, aplecându-se, văzu că nu era nicidecum ciupercă, ci o pălărie largă ţărănească, împletită din paie de orez.

„Grozav! se bucură Gombei. Cu o asemenea pălărie n-o să mă ude ploaia."

Ridică pălăria şi vru să şi-o pună pe cap, dar pălăria era prea mică. O trase mult timp de marginile largi şi, în sfârşit, cu greu izbuti să şi-o pună pe cap. Şi ca să nu-i scape, o legă sub bărbie cu şireturile şi porni mai departe.

Nu făcu nici o sută de paşi, că începu să picure. Cerul se acoperise pe de-a-ntregul cu nori. Vântul încercă să-i smulgă pălăria de pe cap, dar Gombei o

înţepenise, iar şireturile erau bine legate. Până la urmă, însă, vântul o ridică în văzduh şi o dată cu ea şi pe Gombei. Îl ridică aşa de sus, că bietul om nu mai văzu sub el pământul: nici pădurile, nici munţii, nici marea, ci doar norii de sub picioare. Pentru prima dată în viaţă, Gombei vedea norii atât de aproape. Unii erau cârlionţaţi, alţii erau netezi, unii erau groşi şi pufoşi, iar alţii turtiţi şi subţiri. A zburat el aşa pe deasupra norilor o zi, apoi alta. În cea de-a treia zi, vântul se potoli şi Gombei începu să se apropie de pământ.

„Acum unde voi nimeri?" se întrebă Gombei.

Privi în jos şi văzu că se apropia de un sat mare. În mijlocul satului se afla o pagodă[1] înaltă, cu cinci caturi. Nici n-apucă s-o privească, aşa cum ar fi vrut, că se trezi pe catul cel mai de sus şi se prinse cu mâinile de vârful pagodei. Să stea aşa de sus era mai înfricoşător decât să zboare.

Gombei se uită în jos, încercând să vadă dacă nu sunt trepte, dar nu se afla nici o scară. Atunci Gombei începu să strige cât îl ţinea gura.

— Ajutor! Ajutor!

---

[1]Pagodă — templu la unele popoare din Orient, în formă de turn piramidal (n. red.).

La strigătul lui alergară oamenii din toate casele. Tot satul se adună la pagodă. La început nimeni nu-şi dădea seama de unde se auzea chemarea. Deodată un băieţel strigă:

— Pe pagodă e un om!

Oamenii se îngrămădiră în jurul pagodei, ridicându-şi capetele. De jos, Gombei părea atât de mic, că de-abia putea fi zărit. Dar el privi în jos şi strigă:

— Ajutor! Ajutor!

Deodată, ameţind, Gombei se clătină, îşi desprinse mâinile de pe vârful pagodei şi căzu peste ţăranii care se adunaseră jos. Ţăranii se îngroziră, porniră iute în toate părţile, se izbiră unii de alţii cap în cap, de văzură stele verzi. De la aceste stele s-a aprins totul în jur. Au ars şi ţăranii şi pagoda şi Gombei.

Chiar şi povestea noastră a ars.

Ficatul maimuţei

ÎN ADÂNCURILE MĂRII, se afla un palat nemaivăzut: acela al dragonului. Dragonul era cel mai puternic dintre vieţuitoarele mării: avea o coadă inelată şi înfricoşătoare, iar pe gură arunca flăcări. Toţi se temeau de el: şi rechinii şi peştii şi meduzele.

Iată însă că se întâmplă o mare nenorocire: fiica dragonului mării s-a îmbolnăvit. A strâns dragonul la palatul său pe cei mai buni vraci şi tămăduitori. Au doftoricit-o ei pe fata dragonului cum s-au priceput mai bine — i-au dat fel de fel de leacuri, dar nimic n-o ajuta. Fata slăbea văzând cu ochii şi se-nvineţea.

Atunci dragonul îşi chemă supuşii şi-i întrebă:

— Ce să fac?

— Sa! răspunseră peştii înclinându-şi capetele într-o parte.

Când în Japonia cineva spune „Sa", asta vrea să însemne că acela n-are nimic de zis.

Dragonul o chemă pe caracatiţă. Caracatiţa înotă îndelung în jurul bolnavei şi grăi:

— Îi trebuie ficat de maimuţă vie.

Dragonul se mânie:

— Ca să faci rost de ficatul ăsta, trebuie mai întâi să găseşti o maimuţă vie! Dar, de unde s-o iei aici, în fundul mării?

— Nu te mânia, spuse caracatiţa, care, fiind tare bătrână, le ştia pe toate. Departe, la miazăzi, se află Insula Maimuţelor. Porunceşte să meargă cineva acolo şi să-ţi aducă o maimuţă vie.

Pentru o asemenea treabă nu trimiţi pe oricine. Chibzuiră pe cine să trimeată.

— Vom trimite rechinul. El are colţii mari, zise dragonul.

Caracatiţa îşi agită toate cele opt picioare.

— Nu! Nu! Cum poţi să trimiţi rechinul? O să înghită maimuţa cu ficat cu tot.

— Ei atunci vom trimite peştele-fierăstrău. El este ager.

— Nu! grăi din nou caracatiţa. Pe drum, peştele-fierăstrău o să reteze maimuţa în două.

— Atunci pe cine să trimitem?

— Ascultă! spuse caracatiţa (ea era bătrână şi le ştia pe toate). Să meargă meduza. Ştim cu toţii că maimuţa trăieşte pe uscat. Ca să o poţi prinde, trebuie să ieşi din apă. Ori asta o poate face numai meduza. Ea se laudă că are patru picioare şi pentru

meduză e un fleac să umble pe pământ. Să aducă maimuţa.

— Ai auzit, meduzo? întrebă dragonul.

— Am auzit, răspunse meduza. Numai că până acum niciodată n-am mai prins maimuţe. De fapt, cum arată o maimuţă?

— Maimuţa are faţa roşie, şezutul roşu şi o coadă scurtă. Îi place să se caţere prin copaci şi să mănânce castane.

— A-a! exclamă meduza. Voia să pornească la drum, dar căzu pe gânduri şi întrebă din nou: Da' cum se prind maimuţele?

— Fireşte, n-o să înhaţi maimuţa cu forţa. Tu eşti mică, iar ea e mare. Trebuie s-o păcăleşti!

— A-a! făcu încă o dată meduza, şi dădu să plece, dar se opri iar şi întrebă: Dar cum s-o car în spinare, dacă eu sunt mică şi ea e mare? O să-mi fie greu.

— Ce să-i faci? Trebuie să suporţi!

— A-a! spuse a treia oară meduza, apoi ieşi la suprafaţa mării şi o porni pe valuri departe-departe, spre miazăzi.

Pe drum, meduza se gândea tot timpul. Se gândea cum s-o păcălească pe maimuţă şi drumul i se părea mai scurt. Aşa a plutit trei zile în şir.

În sfârşit, departe-departe, înainte, pe apa albăstrie apăru un punct negru.

„Iată şi Insula Maimuţelor", îşi zise meduza. Înotă mai departe, se scutură şi păşi pe uscat. Numaidecât zări un copac, iar în copac un şezut roşu şi o coadă scurtă. „Asta e o maimuţă vie!"

— Bună ziua, maimuţo! grăi meduza. Ce vreme frumoasă!

— Bună ziua, dar nu ştiu cum te cheamă! Vremea-i frumoasă, este adevărat, dar tu cine eşti şi de unde ai apărut?

— Eu sunt meduza şi trăiesc pe fundul mării. Am avut chef să mă încălzesc la soare şi am ieşit să mă plimb. Întâmplător am înotat până aici şi am ieşit la mal. Vezi bine, eu am patru picioare. Mi-e totuna, să înot în apă sau să merg pe pământ. Grozavă e insuliţa voastră!

— E cea mai bună insulă din lume, zise maimuţa. Priveşte ce copaci înalţi, câţi nuci şi câţi castani avem de jur-împrejur. Cred că niciodată n-ai văzut un loc atât de minunat!

— Ei, cum să-ţi spun! grăi meduza. Ţi-am lăudat insula pentru că sunt politicoasă. Trebuie să-nţelegi însă că eu am văzut pe lume şi locuri mai neasemuite. Vezi bine, eu trăiesc în adâncul mării!

— E cu putinţă?! se miră maimuţa şi se mută cu o creangă mai jos: de aici o auzea mai bine. Şi acolo se poate trăi?

— Cum, tu nu ştii? Nu ai auzit de palatul dragonului mării? Eu locuiesc chiar lângă palat.

— De auzit, am auzit, dar n-am avut prilejul să-l văd, recunoscu maimuţa. Poate doar în poză!

— Ehei, meleagurile noastre sunt mult mai frumoase decât e zugrăvit în poze, o întrerupse meduza. Nici nu-ţi închipui ce minunat e acolo!

— Ce poate fi aşa de grozav? mai întrebă maimuţa.

Meduza ar fi vrut să spună că acolo apa e foarte sărată şi că sunt multe alge şi moluşte, ceea ce ei îi plăcea tare mult. Îşi aminti însă la timp că trebuia s-o păcălească pe maimuţă şi îi zise:

— Acolo sunt copaci înalţi, de două ori mai înalţi decât la voi.

— Castane verzi?

— Câte vrei! La noi, castanele cresc în toţi copacii. Nu numai în castani, chiar şi în pini.

— O! se miră maimuţa. Coborî din copac şi se apropie de apă. Tare mult aş dori să vin pe la voi!

Meduza se bucură, firește, dar, prefăcându-se, îi spuse cu indiferență:

— Dacă vrei atât de mult să vii la noi, pot să-ţi arăt drumul.

— Dar eu nu ştiu să merg pe apă.

— Nu ştii? Păcat! Fiindcă doreşti atât de tare, fie, am să te duc eu în spinare!

— Ei, nu se poate. O să-ţi fie greu.

— Nu-ţi fie teamă, mă descurc eu.

— Mulţumesc pentru bunăvoinţă! Hai să mergem!

Meduza se aruncă în apă, iar curioasa maimuţă păşi cu grijă pe spinarea largă, se aşeză pe vine şi cu mâinile ei lungi se agăţă de coastele meduzei.

— Mai încet, spuse ea. Mă tem c-o să cad în apă, spinarea şi coastele tale sunt atât de lunecoase!

— Nu-i nimic, ţine-te mai bine!

Meduza plutea iute-iute. Treaba era făcută: o maimuţă vie se afla pe spinarea ei. Acum nici n-avea la ce să se mai gândească. Ba chiar începu să se plictisească. Era tare limbută şi nu-i plăcea să tacă, mai ales când avea cu cine să vorbească.

— Spune-mi, te rog, întrebă nitam-nisam, tu ai ficat?

Maimuţa făcu ochii mari.

— De ce întrebi?

— O, e foarte important!

— Ce este aşa de important?

— Nu pot să-ţi spun.

Maimuţa se sperie. Înţelese numaidecât că se pusese ceva la cale împotriva ei.

— Te rog, spune-mi despre ce e vorba. S-ar putea ca ficatul meu să nu fie ăla care-ţi trebuie ţie.

Acum se sperie de-a binelea meduza. Uitase de sfaturile pe care le primise acasă şi îi destăinui maimuţei tot adevărul.

— Fata dragonului mării are nevoie de ficatul tău. S-a îmbolnăvit şi nimic n-o poate salva. Şi, uite, pe mine m-au trimis după tine. Când o să ajungem acasă, or să-ţi ia ficatul, fata dragonului o să-l mănânce şi o să se înzdrăvenească.

Maimuţa tremura îngrozită de frică. Era cât pe-aci să sară de pe spinarea meduzei, însă de jur-împrejur era numai apă. Ce să facă? S-o roage pe meduză s-o ducă înapoi? Da' meduza n-o s-o asculte. Maimuţa se gândi puţin şi spuse cu glasul cel mai liniştit:

— Firește. Îţi voi da cu plăcere ficatul meu. Eu am mai mulţi. Crezi că o să-mi pară rău pentru câţiva din ei, când ştiu cine are nevoie? Tocmai fata dragonului mării! Nu sunt eu maimuţa care să regrete atâta lucru! Dar de ce nu mi-ai spus de la

început despre ce este vorba? Că, uite, mi-am lăsat toţi ficaţii acasă.

— Cum i-ai lăsat?

— Iaca aşa, i-am lăsat! Dimineaţă i-am spălat şi i-am atârnat în copac să se usuce. Ficatul trebuie spălat o dată pe săptămână, altfel se murdăreşte.

„Vai, ce păcat! îşi zise meduza. Bine, cel puţin, că am întrebat la timp."

— Hei! Ce să fac eu cu tine fără ficat? grăi ea către maimuţă.

— E adevărat, răspunse maimuţa. Hai să ne întoarcem pe insulă să-l luăm.

— Vorbeşti adevărat? Atârnă în copac?

— O să vezi! Am un ficat foarte bun şi gras.

— Atunci să-l iei pe cel mai gras. Bine?

— Fără îndoială. Numai că du-mă mai iute la ţărm.

Meduza se întoarse înotând înapoi spre insulă. Îndată ce atinse malul, maimuţa sări pe pământ şi din două salturi ajunse la copac şi se prinse de întâia creangă cu mâinile şi picioarele.

— Hei, de ce zăboveşti atât? strigă meduza. Grăbeşte-te! Şi aşa am pierdut destul timp.

Maimuţa însă se căţărase chiar în vârful copacului şi de acolo arătă meduzei limba.

— Neobrăzato! se mânie meduza. Coboară neîntârziat!

— Nici nu mă gândesc! Mulţumesc pentru plimbare. N-o să mai merg cu tine niciodată.

— Dar ficatul? Cum să mă întorc fără el? începu meduza să plângă.

— Nu-mi pasă cum te vei întoarce. Eu, însă, nu vreau să rămân fără ficat. Tu chiar crezi că ficaţii mei atârnă în copac? Nu, n-am decât unul singur, aici înăuntru, unde îi este locul.

— Aşadar m-ai păcălit! se supără meduza. E necinstit! O să mă plâng dragonului mării.

— Eu nu mă tem de dragonul tău. Dacă totuşi doreşti atât de mult ficatul meu, caţără-te până la mine în copac. Doar ai patru picioare.

Meduza însă nu ştia să se urce în copaci.

— Ascultă, spuse ea maimuţei, dar cu palatul dragonului mării cum rămâne? Doar aveai de gând să-l vezi. Şi castanele din pini?

— N-am nevoie de castanele tale din pini. Îmi plac numai castanele din castani, îi răspunse maimuţa.

Şi uite aşa, meduza cea nătângă fu nevoită să se întoarcă acasă cu mâinile goale. Porni pe valuri departe-departe, spre miazănoapte. Drumul i se

păru iarăşi uşor, fiindcă tot timpul se gândea. Acum se gândea de ce maimuţa nu mai vrea să vadă împărăţia de sub ape. Acasă, o aşteptau dragonul cu supuşii lui, de trei zile.

— Unde-i maimuţa? strigară peştii de cum o văzură pe meduză.

— În copac, răspunse cu tristeţe meduza. La început am păcălit-o, dar apoi m-a păcălit ea pe mine. I-am povestit că la noi în pini cresc castane. Acest lucru i-a plăcut maimuţei. S-a urcat pe spinarea mea şi am pornit-o încoace. Pe drum, însă, maimuţa şi-a amintit că şi-a uitat ficatul acasă şi a fost nevoie să ne-ntoarcem pe insulă. La drept vorbind însă, maimuţa m-a înşelat: ficatul îl avea la ea. N-a mai vrut să vină în împărăţia noastră de sub apă. Credea că, pesemne, castanele care cresc în pini nu-s dulci.

Dragonul mării ascultă ce ascultă, apoi izbi din coadă şi zbieră:

— Loviţi-o fără milă! S-o bateţi cât puteţi de tare, până o să-i iasă toate oasele!

Şi au bătut meduza, au bătut-o neîncetat, până i-au scos toate oasele.

De atunci a rămas meduza fără oase.

Ea se leagănă pe valurile înspumate ale mării ca un ghemotoc moale şi alunecos.

Ce să facă prostul cu oasele?

Evantaiul lui Tengu

ERA O ZI CALDĂ de primăvară. Heisaku porni în munţi să cosească fânul. Soarele ardea plăcut şi leneşului Heisaku îi veni chef să se odihnească şi să-şi încălzească spinarea. Se aşeză pe o buturugă, începu să privească cerul albastru şi să asculte ciripitul vrăbiilor. Ascultă el ce ascultă şi uită cu totul de treabă.

Când se sătură de atâta şedere, scoase din buzunar zarurile şi începu să se joace. Zarurile cădeau pe o lespede de piatră mare şi netedă, care se afla lângă buturugă. Heisaku spunea întruna:

Zaruri, zaruri!
Aşezaţi-vă, zaruri,
Albe zaruri!

Deodată, din spate, dintr-un pin înalt, se auzi o voce subţirică:

— Heisaku, ce faci aici?

Heisaku se sperie. Se uită înapoi şi, pe-o creangă de pin, văzu pe dracul cel năsos, Tengu, pe adevăratul Tengu, aşa cum apărea el în desene: cu nasul lung, mai lung decât capul, ţinând în mână un evantai.

Heisaku căzu în genunchi, începu să tremure şi să plângă.

— Fie-ţi milă, Tengu, nu mă omorî!

— Nu-ţi fie teamă, îi spune Tengu cu blândeţe. N-am de gând să te ucid. Vreau să ştiu numai ce arunci tu acolo şi de ce bolboroseşti asemenea vorbe? Ce ai în mână?

— Astea? Sunt zaruri. Uite, vezi, aşa cum s-au potrivit acum, fac un punct; aşa, fac două, dar pot să se nimerească şi trei, şi patru, şi chiar şase. La zaruri se pot câştiga mulţi bani.

Tengu nu înţelegea nimic, dar îşi zise totuşi că povestea cu zarurile este o treabă amuzantă. Ar fi vrut să aibă şi el aşa ceva.

— Heisaku, dă-mi mie zarurile tale.

Dar Heisaku nu se învoi.

— Cum să-ţi dau zarurile? E ca şi cum ţi-aş da

capul. Nu pot să fac asta!

Năsosul Tengu dori atunci şi mai mult să obţină zarurile.

— Doar nu ţi le-am cerut de pomană! În schimbul lor îţi voi da ceva care-ţi va plăcea foarte mult, îi spuse el cât se poate de mieros.

— Ce-mi dai?

— Iată ce!

Şi Tengu îi arătă evantaiul pe care-l ţinea în mână.

— Numai atât? Ce să fac cu un evantai vechi şi ferfeniţit?

— Cum? Tu nu ştii ce putere are evantaiul lui Tengu? Îţi explic îndată. Dacă ciocăneşti în partea cu desene a evantaiului şi vei spune de trei ori: „Nasule, lungeşte-te! Nasule, lungeşte-te! Nasule, lungeşte-te!", atunci vârful nasului tău, sau al cui vei dori tu, o să se lungească. Dacă vrei ca nasul să crească şi mai mult, ciocăneşti mai tare. Dacă doreşti ca nasul să crească mai încet, baţi mai încet. Când vrei ca nasul să se scurteze, poţi s-o faci şi pe asta; trebuie doar să ciocăneşti în faţa cealaltă a evantaiului şi să spui de trei ori: „Nasule, scurtează-te! Nasule, scurtează-te! Nasule, scurtează-te!" Şi nasul se va micşora. Vezi ce lucru minunat e

evantaiul lui Tengu? Ia spune, crezi sau nu? Altfel, numaidecât fac să-ţi crească nasul tău borcănat până dincolo de cap.

Heisaku se sperie şi îşi acoperi nasul cu mâna.

— Te cred, te cred! Cruţă-mă! Cum aş putea trăi cu un nas aşa de lung?

— Atunci, hai să facem schimbul! Poftim evantaiul meu, iar tu îmi dai zarurile.

— Bine, răspunse Heisaku.

Era tare bucuros, dar se prefăcea că ascultă numai de frică.

Heisaku îi dădu lui Tengu zarurile sale vechi, crăpate, primind în schimb evantaiul cel fermecat, apoi, mulţumit, plecă spre casă.

Heisaku cel leneş mergea încet pe drum şi îşi zicea: „Pe cine aş putea încerca puterea fermecată a acestui evantai?"

Deodată, el zări un cortegiu solemn: patru servitori purtau o frumuseţe de fată într-o lectică de bambus, sub un baldachin de mătase, iar în faţă, în spate, la dreapta şi la stânga mergea mulţime de slujitori.

Această frumoasă fată era fiica celui mai bogat prinţ din regiune.

„Ia să încerc să-i lungesc niţel nasul! O să fie

amuzant!“ îşi zise Heisaku.

Se strecură pe furiş în gloata servitorilor, ajunse chiar lângă palanchin[1], bătu uşurel pe faţa deschisă a evantaiului şi şopti de trei ori:

— Nasule, lungeşte-te! Nasule, lungeşte-te! Nasule, lungeşte-te!

Şi iată că nasul frumoasei fete se îndoi uşor, apoi începu să se lungească o dată, de două ori, de trei ori cât era înainte. Peste două-trei zile se zvoni peste tot că fiica prinţului s-a îmbolnăvit de o boală neobişnuită: i-a crescut în sus vârful nasului şi acum seamănă cu Tengu. Nici leacurile doctorilor, nici rugăciunile călugărilor, nici descântecele vrăjitoarelor — nimic n-o putea ajuta. Sărmana prinţesă s-a închis în palatul său, şi-a acoperit faţa cu un voal şi plânge întruna. Părinţii ei nu ştiu ce să mai facă de durere.

În sfârşit, în faţa porţii apăru un mare anunţ:

Cine o să tămăduiască prinţesa de boala sa nemaiauzită, acela o va lua de nevastă.

Când Heisaku văzu anunţul, dădu fuga acasă,

---

[1] Palanchin (rar) — lectică (n. red.).

îşi luă evantaiul fermecat şi se îndreptă degrabă spre palat.

— Eu pot s-o vindec pe prinţesă! spuse Heisaku, îndată ce-i dădură drumul în palat.

Slugile îl conduseră imediat în iatacul prinţesei. Heisaku se înclină adânc în faţa ei, ciocăni cu degetul în cealaltă faţă a evantaiului şi şopti de trei ori:

— Nasule, scurtează-te! Nasule, scurtează-te! Nasule, scurtează-te!

Numaidecât nasul începu să se micşoreze o dată, de două ori, apoi de trei ori şi nasul preafrumoasei deveni tot aşa de frumos precum fusese înainte. Iar prinţesa deveni mai frumoasă ca înainte.

Acum nu mai era nimic de făcut, trebuia să se mărite cu Heisaku.

Astfel, cu ajutorul evantaiului cel fermecat al lui Tengu, leneşul Heisaku deveni omul cel mai bogat din sat. Putea să mănânce ţipari prăjiţi cu orez alb, cât îi poftea inima, zile în şir putea zăbovi în pat, se putea plimba prin munţi şi — mai ales — nu trebuia să facă nimic. Uite aşa trăia el. Într-o zi se ghiftuia până nu mai putea, în altă zi dormea tot timpul, în cea de a treia zi haihui şi apoi o lua de la

capăt. Curând însă se săturară să nu facă nimic, era prea plictisitor.

Într-o zi, Heisaku stătea lungit în grădină şi căsca plictisit. Şi ca să se amuze într-un fel, scoase evantaiul de la cingătoare, se uită la el şi îşi zise: „Oare nasul meu cât s-ar putea lungi?" Şi dintr-o dată se înveseli, bătu în evantai şi rosti de trei ori:

— Nasule, lungeşte-te! Nasule, lungeşte-te! Nasule, lungeşte-te!

Numaidecât nasul lui Heisaku se îndreptă în sus şi începu să crească. A crescut de trei ori mai mare. Heisaku mai bătu o dată. Nasul se lungi de şase ori, apoi se făcu mai înalt decât casa, mai înalt chiar decât un copac. Crescuse atât de înalt, că chiar Heisaku nu mai putea să-şi vadă vârful nasului.

Heisaku era voios mare. Începu să lovească în evantai cu toată puterea. Nasul se tot lungi, ajunse mai sus de nori, până la cer, şi-l străpunse.

Sus, sus se ivi în acest timp Tunetul, care văzu că ceva subţire, roşu şi ascuţit, străpunge cerul şi se caţără tot mai sus. Tunetul se miră. „Seamănă cu un morcov. N-am văzut niciodată morcovi care să crească în cer, ba şi cu vârful în sus!" Apoi trase cu putere de morcov.

— Au! strigă Heisaku de jos, de pe pământ.

Deşi vârful nasului ajunsese departe, era vârful propriului său nas şi pe sărmanul Heisaku începu să-l doară. Întoarse totuşi repede evantaiul, ciocăni în faţa opusă, strigând:

— Nasule, scurtează-te! Nasule, scurtează-te! Nasule, scurtează-te!

Şi, într-adevăr, dintr-o dată nasul începu să se micşoreze: o dată, de două ori, de trei ori. Numai că Tunetul era mai puternic decât Heisaku. Nasul se micşoră treptat, dar vârful îi rămăsese ca şi până atunci în cer. Şi fiindcă vârful nasului nu putea să se întoarcă din cer pe pământ, Heisaku fu nevoit să se ridice până acolo. Mai întâi trebui să se desprindă cu totul de pământ. Cu cât scădea nasul, cu atât Heisaku se înălţa mai sus. Se ridică mai sus decât casa, mai sus decât copacul cel mai înalt din grădină, mai sus de nori şi, în sfârşit, ajunse până la cer. Dar gaura pe care o făcuse cu nasul era atât de mică, încât Heisaku nu putea să treacă prin ea. Şi astfel a rămas sus pe cer, suspendat de vârful propriului său nas.

Mai atârnă acolo şi astăzi.

Cele două broaşte

DEMULT, TARE DEMULT, pe când oraşul Kioto mai era capitala Japoniei, trăia în acest oraş o broască. Ea nu locuia cine ştie unde, ci lângă un templu, într-o fântână mică din curte. Se simţea bine acolo: fundul fântânii era moale, lipicios şi umed.

Dar iată că a venit vara cea călduroasă. Era atât de cald, încât totul în jur secase: bălţile, vâlcelele, pâraiele. Fundul fântânii se întărise şi crăpase. Nici nu-ţi venea să crezi că e vorba de o fântână.

„Trebuie să mă mut! îşi zise sărmana broască. Dar unde? Pe aici totul s-a uscat. Ia să mă duc în oraşul Osaka. Se spune că Osaka se află la mare, iar eu n-am văzut niciodată marea. Mă duc să văd cum arată!"

Broasca ieşi din fântână şi o luă încet spre oraşul Osaka.

În oraşul Osaka trăia o altă broască. Ea huzurea într-un heleşteu mare şi rotund. Îşi vâra capul în nămolul moale sau înota în apa tulbure printre algele unduitoare, iar în zilele însorite se încălzea pe o piatră caldă şi netedă.

Dar arşiţa ajunse şi la Osaka. Şi aici secară

vâlcelele, pâraiele şi heleşteiele. Secă şi heleşteul rotund, unde trăia broasca. Fundul heleşteului se albise de-a binelea. Broasca trăise toată viaţa în heleşteu şi deodată s-a trezit pe uscat: nici tu apă, nici tu nămol, ci doar praf uscat.

„În Osaka e secetă mare — îşi zise broasca. Trebuie să mă mut altundeva. Mă voi duce în oraşul Kioto. Se spune că-i capitala Japoniei. Cu prilejul ăsta o să văd palatele şi templele capitalei.“ Şi broasca o porni ţopăind fără grabă spre Kioto.

S-a-ntâmplat ca amândouă broaştele să pornească la drum în aceeaşi zi, la aceeaşi oră, dis-de-dimineaţă. Una ţopăia de la Kioto la Osaka, cealaltă de la Osaka la Kioto.

Broaştele ţopăiau fără grabă: făceau un salt, apoi mai stăteau, încă o săritură şi iar stăteau. Fiindcă plecaseră la drum în acelaşi timp şi fiecare sărea nici mai repede nici mai încet decât cealaltă, ar fi trebuit să se întâlnească la jumătatea drumului.

La jumătatea drumului dintre Osaka şi Kioto se afla însă muntele Tenedzan. Când ajunseră la acel munte, broaştele se odihniră puţin şi începură să se cţere încetişor pe coastă în sus. Urcau, desigur, tare încet, pentru că nu erau obişnuite să umble prin munţi.

Gâfâind şi umflându-se, se căţărau tot mai sus şi mai sus. Încă nu se vedeau una pe alta, fiindcă între ele se afla muntele. În sfârşit, broaştele ajunseră în vârf. Aci ele se ciocniră cap în cap.

— Ia te uită! spuse broasca din Kioto.

— Ia te uită! spuse broasca din Osaka.

— Eu sunt broasca din Kioto şi merg la Osaka. Dar tu? întrebă broasca din Kioto.

— Eu sunt broasca din Osaka şi mă duc la Kioto. La noi, la Osaka e secetă mare!

— La Osaka e secetă? La Osaka, secetă? se alarmă broasca din Kioto. Ca la Kioto? Ca la Kioto?

— Oare şi la Kioto e arşiţă?

— Desigur! Desigur! La noi, la Kioto, au secat nu numai bălţile, dar şi fântânile.

— Înseamnă că n-are rost să mergem mai departe, rosti cu tristeţe broasca din Osaka. Dacă şi la voi e secetă ca şi la noi, mai bine să pierim acasă.

Broaştele tăcură, căzând pe gânduri. E păcat, totuşi, să te întorci la jumătatea drumului. Se gândiră ele ce se gândiră şi hotărâră să se verifice una pe alta. Câte nu vorbesc trecătorii!

— Iată, la ce mă gândesc, zise broasca din Kioto. Dacă tot am ajuns pe acest munte, o să mă uit de aici spre oraşul Osaka. De pe munte pesemne că

se vede cu siguranţă marea.

— Bine te-ai gândit! spuse broasca din Osaka. O să mă uit şi eu de pe piscul muntelui. Doar de aici se pot vedea palatele şi templele oraşului Kioto.

Amândouă broaştele se ridicară pe lăbuţele dinapoi, îşi lungiră cât putură trupurile lor de broască, deschiseră ochii larg şi începură să privească în depărtare. Priviră ce priviră şi deodată broasca din Kioto se lungi la pământ şi spuse cu durere:

— Ce-i asta? Nimic nou, nimic interesant! Exact ca la Kioto. Toţi spun: „Marea, marea!" Dar eu nu văd nici o mare la Osaka.

Şi broasca din Osaka era supărată:

— Ce-i asta? Ce fel de capitală mai e şi asta? E exact ca Osaka noastră. Credeam c-o să văd palatele şi templele capitalei. Dar de fapt acolo nu-i nimic interesant, totul e ca la noi. Ei, dacă-i aşa, trebuie să mă întorc la Osaka! mai zise broasca din Osaka. Dacă o să plouă, o să fie şi acasă umezeală.

Broaştele îşi luară rămas bun, fiecare se întoarse dincotro venise şi începură să coboare de pe munte.

După mai multe sărituri se şi pierdură din ochi una pe alta, pentru că între ele se ridica piscul ascuţit al muntelui.

Aşa s-a terminat totul: broasca din Kioto s-a întors la Kioto, iar cea din Osaka — la Osaka. Şi până la sfârşitul vieţii s-au gândit că Osaka şi Kioto seamănă ca două picături de apă. Dar nu-i adevărat. Cele două oraşe nu seamănă deloc. Atunci ce s-a întâmplat?

Broasca din Kioto n-a văzut deloc Osaka, ci Kioto, oraşul natal, iar broasca din Osaka n-a văzut Kioto, ci Osaka. Fiindcă ochii broaştelor sunt pe creştetul capului. Iată de ce, când s-au înălţat pe lăbuţele dinapoi şi au ridicat capul, ochii lor priveau în spate. Deci nu se uitau înainte, ci înapoi: fiecare broască se uita acolo de unde venise. Numai că ele nu ştiau acest lucru.

Broasca din Osaka s-a-ntors în heleşteul ei şi plină de supărare le-a spus puilor săi:

— Osaka şi Kioto înseamnă de fapt acelaşi lucru. De aici şi zicala: „Puii de broască tot broaşte sunt".

Iar broasca din Kioto, întorcându-se acasă, la vechiul ei lac, s-a aruncat în fântână şi le-a spus suratelor:

— Nu există nici o mare!

De unde şi zicala: „Broasca din fântână nu cunoaşte marea".

CUPRINS

POVEŞTI CHINEZE

Piatra Lunii 5
Omul de Piatră 14
Bujorul de munte 32
Unchiaşul cu toba de aramă 44
Tabloul fermecat 51
Bivolul isteţ 58
Aupan şi San-Iu 61
Cântecul de dragoste 63
Avandi cel iscusit 69
Lupul care nu mănâncă oi 76
Malî şi fiul ei caută soarele 76

POVEŞTI JAPONEZE

Prinţesa Lunii 82
Lupta dintre maimuţă şi rac 88
Issun-boshi 92
Piuliţa fermecată 97
Take-Trai 100
Comoara cea mai de preţ 104
Hainul 108
Gombei-păsărarul 110
Ficatul maimuţei 119
Evantaiul lui Tengu 129
Cele două broaşte 137

2.157+
43 TL
2.200 lei

Contravaloarea timbrului literar, reprezentând 2% din preţul de vânzare cu amănuntul, se va vira la Uniunea Scriitorilor din România, cont virament: 45106262, banca B.C.R. — S.M.B.

Redactor: **Maria Morogan**
Tehnoredactor: **Aura Iordache**
Culegere şi paginare computerizată:
MORETTI & GALL S.R.L.

ISBN 973-25-0495-1